

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 37 KASIM 2016
SESI
Optik Magazin Dergisi

MODA

Retro tarz nedir?

SAĞLIK

Akantamoba Keratit

MODA

En çok hangi millet gözlük kullanıyor?

SİZİN KALEMİNİZDEN

Eksik Tahta

@benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

ben.x[®]
memory eyewear

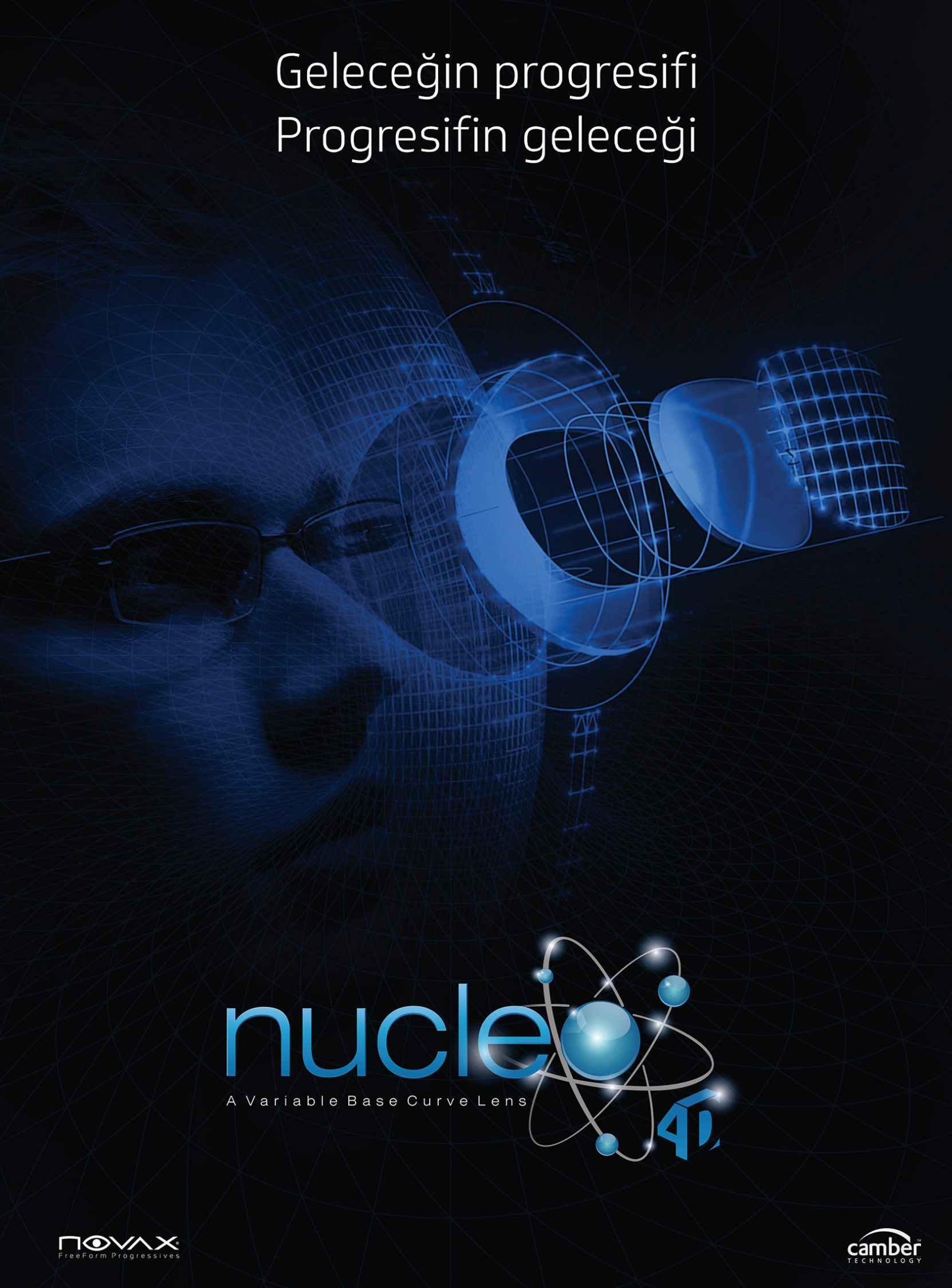
Colour your day

*with easily changeable temples
and various colour options
more colourful days*

ben.x[®]
MEMORY EYEWEAR

Geleceğin progresifi Progresifin geleceği

nucleo

A Variable Base Curve Lens

A graphic element of the Nucleo logo, featuring a blue sphere with three orbiting rings and a small blue cube.

KASIM 2016

EDİTÖRDEN 7 SEKTÖRDEN VE DÜNYADAN HABERLER 10

8 10 KASIM

10 kasım

10 HABER

Öğrencilerin yüzde 61'inin gözü kusurlu

14 MODA

Retro Tarz Nedir?

18 SAĞLIK

Akantamoba Keratit

22 MODA

En çok hangi millet gözlük kullanıyor?

24 SAĞLIK

Glokom hastaları, trafikte dikkat!

DOSYA KONULARI

HOBİ Takı	28
HABER Yaz bitti	30
TARİH Gözlüğün tarihçesi	32
SAĞLIK Şaşılık	38
HABER Aktuel Grup Bayileri Antalya da Buluştu	42
EKONOMİ Sağlıkta uzman açığı artıyor	44

SEKTÖRDEN Atilla Karip /Balistik Koruyucu Gözlükler	52
SAĞLIK Murat Uyar / Doç. Dr. Murat UYAR / Optometri ve Yabancı Hekim - Optometrist Türkiye için Gerekli midir?	54
SİZİN KALEMİNİZDEN Metin Turanlı / Eksik Tahta	56
FIRTINA ÖNCESİ Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu / Kasımın karakteristik havası: Durgun hava, sis ve pus	58

ZAMAN VE
SAAT MODASI 22

YOLNAME

Mustafa Küreli'nin kaleminden;
Makedonya

60

OPTİSYENİN SESİ E-DERGI
Ayda bir yayınlanır
Kasım 2016

www.optisyeninsesi.com Adına
İmtiyaz Sahibi
Orhan Küreli

Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Ozan Küreli

Yazı Kurulu Üyeleri
Mustafa Küreli, İlm. Av. Oğuz Ünal
Hakan Hürsever, Prof. Dr. Miktađ Kadioğlu
Dr. Ahmet Doğan Ataman, Mehmet Can
Şahin

Görsel Yönetmen
Mustafa Küreli

Grafik Tasarım-Uygulama ve Editöryal
Çalışma Tuna Yıldırım / CLINART Str. Arş.
Sağ. Dan. Org. Yay. Ltd. Şti.
(0 212 291 54 83)

Reklam Pazarlama
0 535 586 05 93
tunayildirim1972@gmail.com

Fotoğraf Editörü
Cesur Erol

E-Posta:
bilgi@optisyeninsesi.com
dergi@optisyeninsesi.com

*Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına
aittir. Reklamların sorumluluğu ise reklam
verene aittir. Dergide yayımlanan yazı
ve resimler kaynak gösterilmek suretiyle
iktibas edilebilir. Optisyenin Sesi günlük
ortalama raytingi 3000 olan
www.optisyeninsesi.com internet sitesinde
yayımlanmaktadır.*

*Bu dergi Kasım 2016 tarihinde
internette online olarak izlenebilmiştir.*

İstanbul Ticaret Odası 73 nolu Gözlükçülük Meslek Komitesi Organizasyonu

02 Kasım 2016 Saat:13.30- 17.00 İTO Meclis Salonu/ Eminönü/ İST

"OPTOMETRİ" TARTIŞILIYOR

Erol AYDOĞAN

TOOMD Genel Başkan Yardımcısı

Öğr. Görv. Semih KABAK

İstanbul Okan Üniversitesi
SHMYO Optisyonluk Programı

Öğr. Görv. Turgut ÇAKAR

İstanbul Acıbadem Üniversitesi
SHMYO Optisyonluk Programı

Yard. Doç. Opr. Dr. İbrahim ŞAHBAZ

Göz Hastalıkları Uzmanı
İst. Uskudar Üniversitesi SHMYO Optisyonluk Programı

Ayşe Merve Uyar ESENKAL

TOOMAD Genel Sekreteri -Optometrist/ Öğretim Görevlisi

Hüseyin Emrah ÖZBAŞ

TOOMAD Yön. Kurulu Üyesi – Optisyen

Abdullah AYDIN

TOOMAD Yön. Kurulu Üyesi

Dr. M. Fevzi TOKSOY

Acteon Danışmanlık Yön. Kurulu Başkanı

Koruyucu Gözlükler

11.03.2012 tarih ve 28230 sayılı Resmi gazete' de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların Kategorizasyon Rehberine Dair Tebliğ'in EK-1(Kategorizasyon Tablosu) 2. Maddesinde yer alan Göz Koruyucu Donanımlar' da belirtilen kriterlerin kamu sağlığının korunması noktasında büyük önem taşıdığı üzerinde durulmuştur.

6

331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve kanunun yürütülmesine ilişkin çıkarılmış olan kanuna göre iş güvenliği gözlüklerinin kullanılması zorunlu hale getirmiştir.

Gözlük Çerçeveleri Tıbbi Tanı Cihazları Yönetmeliği 93/42/EC Direktifine göre medikal bir üründür.

Optik Çerçeveler- Tıbbi cihaz kapsamında yer almaktadır. Tıbbi Tanı Cihazları Yönetmeliği 93/42/EC Direktifine göre çerçeveler medikal bir üründür. Dolayısıyla Optik çerçevelerin satışı sadece optisyenlik müesseselerine verilmiştir.

Koruyucu Gözlükler- Laboratuvar çalışmalarında gözü korumak, Gündelik iş hayatında çeşitli nedenlerden dolayı birçok tehlikelere maruz kalınabilir. Meslek gruplarına bağlı olarak 3 tip tehlike söz konusudur;

- * Mekanik
- * Kimyasal
- * Radyasyon

Uçuşan büyük parçalar, gaz, toz, toprak, duman, küçük parçalar, sıçrayan metaller, buhar, sıvı, gaz, radyasyon içeren enerjiler ve yüksek sıcaklık.

11.03.2012 tarih ve 28230 sayılı Resmi gazete' de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların Kategorizasyon Rehberine Dair Tebliğ'in EK-1(Kategorizasyon Tablosu) 2. Maddesinde yer alan Göz Koruyucu Donanımlar' da belirtilen kriterlerin kamu sağlığının korunması noktasında büyük önem taşıdığı üzerinde durulmuştur.

Bu kapsamda özellikle kamu sağlığının korunması amacıyla 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanunun 6. Maddesinde yer alan "koruyucu gözlük" ibaresine,

- Koruyucu kaynakçı gözlükleri,
- Koruyucu iş güvenlik gözlükleri,
- Koruyucu kar ve toz gözlükleri,
- Koruyucu balistik gözlüklerinin

dahil olması nedeniyle bahse konu gözlüklerin satışının Optisyenlik Müesseselerin de satılması uygun olacaktır. Saygılarımla...

10 KASIM

10 KASIM ATAMIZI KAYBETTİĞİMİZ GÜN DEĞİLDİR. ONUN FİKREN ÖLÜMSÜZLEŞİP DÜŞÜNCELERİNE DAHA SIKI BAĞLANDIĞIMIZ GÜNDÜR.

10 kasım yas tutma günü değildir. Onun fikirlerine ve devrimlerine bağlılığımızı yeniden haykırdığımız gündür.

ATAMIZI SAYGI İLE ANIYORUZ.

“Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin onun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür “

Mustafa Kemal’in ölümü gerek yurt içi, gerekse yurt dışında büyük yankılar uyandırdı.

* Tarih silinmez harflerle bu devlet adamının ismini kazıyacaktır. Atatürk , bir halk adamıdır. Kırılmaz azmi, keskin zekası ve kudreti kendisini yendiği alın yazısının önüne getirmiş, böylece yeni Türkiye’nin yaratıcısı olmuştur. (1938 Yugoslavya, Politika Gazetesi)

* Onun ölümü Türkiye’nin sarsılması olmayacak; çünkü bütün genç kuşak, önderi tarafından çizilen yolu inançla ve coşkuyla izlemektedir. (1938 Macar, Uj Mogyar Gazetesi)

* Bence Atatürk, bütün çağların en büyük adamlarından biridir. Bir siyasi dahidir. Memlekette en büyük iyilikleri etmiş, Türkler hakkında eskiden söylenmiş bütün sözlerin yanlış olduğunu söylemiştir. (1938 Fransız Eski Elçisi Albert Kammaner)

*Başlıca düşüncesi Türk milletinin refah ve mutluluğuydu; ancak onu savaşla değil, barış, güvenlik, ilerleme ve dostlukla aradı. (1938 İngiltere Eski Büyükelçisi Sir Percy Loranie)

*Pek çok inkılap görüldü fakat hiçbirisi Atatürk’ün cesaret ettiği ve başardığı şeyi yapamadı (1938 Yunanistan Messenger D’Athenes Gazetesi)

Atatürk arkasında geleceğinden korkmayan kuvvetli milli bir devlet bırakmaktadır (1938 Çekoslovakya, Bohemya Gazetesi) * Onsuz.. fakat ona bin kere verdiğimiz bir tek namus sözüyle kaldık: Eserini ve davasını korumak ve yükseltmek... Bizler için hayatın manası varsa, bu yemini yerine getirmek için yaşamaktır. (F.Rıfkı Atay)

* Atatürk’ün en başarılı işlerinden biri de gençlikte yarattığı duygu ve heyecandır. Gençliği güçlü bir inanç ve ideal ile canlı bir duruma getirmek ve bir gün kendilerine bırakılacak yüksek görevleri gerçekleştirebilecek kudret ve yeteneklerle kuvvetlendirmek yolunu en iyi Atatürk bildi ve budur. (Hüseyin Cahit Yalçın)

* Ey büyük Türk milleti, Atatürk sana, üzerinde şaşmadan yüzyıllarca yürüyeceğin eserler ve ilkeler bıraktı. O eserlerle ilkeler ışığında çalıştıkça, büyük evladınla kucak kucağa yaşamakta devam edeceksin. (Yunus Nadi Abaloğlu)

gör
hayatı!

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

Öğrencilerin yüzde 61'inin gözü kusurlu

Yaş ortalaması 9 olan öğrencilerin göz taramalarında yüzde 61'inin gözü kusurlu çıktı.

Yaş ortalaması 9 olan öğrencilerin göz taramalarında yüzde 61'inin gözü kusurlu çıktı. Buna rağmen sadece yüzde 7'si gözlük kullanıyor.

Ege Üniversitesinden Prof. Dr. Ayla Bayık Temel ile Adnan Menderes Üniversitesinden Arş. Gör. Nükhet Kırığı, çocukların yaşadığı göz problemlerini araştırdı. 41 ilköğretim okulu 1 ve 5 sınıflar arası eğitim alan 650 öğrencide göz taraması yapıldı. Araştırmaya katılan öğrencilerin 309'u kız 341'i de erkeklerden oluştu.

Gözleri Yorgun

Yaş ortalaması 9 olan öğrencilerin çoğunun görme problemi yaşadığı belirlendi. Buna göre öğrencilerin yüzde 19,5'i yakına bakarken gözünü kısma ihtiyacı hissediyor. Öğrencilerin yüzde 15'i ise uzağı görmede güçlük çektiğini, yüzde 20'si de göz yorgunluğu yaşadığını ifade etti.

Şaşılık Oranı Arttı

Araştırmanın en çarpıcı tarafı ise görme bozukluğu yaşayan öğrencilerin sadece yüzde 7'sinin gözlük kullandığı oldu. İnceleme sonucunda öğrencilerin tarama sonucu yüzde 15'inin gözleri şüpheli bulundu.

Ayrıca yüzde 4,5'inde şaşılık yüzde 3,2'sinde renk körlüğü saptandı.

Kırma kusuru ve şaşılık görülme sıklığı oranı ise erkek ve kız öğrencilerde çıktı. Ancak renk körlüğü şüpheli olguların erkeklerde kızlara göre daha yüksek oranda görüldüğü anlaşıldı.

Okullara Hemşire Şart

Çalışmada ilköğretim çağındaki çocukların göz taramasının rutin taramalar şeklinde yapılması önerildi. Prof. Dr. Ayla Bayık Temel, "Okullarda tam zamanlı olarak çalışan ve okul sağlığı alanında sertifikasyon, yüksek lisans eğitime sahip okul hemşireleri olmalı.

İstihdamın sağlanarak okulda tarama programları ve sağlık eğitimi artırılmalı" dedi.

Esaslı Optik fuarı geri döndü-heyecan verici, orijinal ve sansasyonel. Sadece bir kereye özel, **opti 2017** bir cumartesi günü başlayacak; tüm trend ve teknoloji, gelişim, fikir, bilgi ve ilham çeşitliliği ile ana endüstri olayı **opti'yi** deneyimleyin.

opti THE INTERNATIONAL TRADE SHOW
FOR OPTICS & DESIGN

CUMARTESİ – PAZARTESİ
28. – 30.01.2017

FAIRGROUND MESSE MÜNCHEN

www.opti.de

Retro Tarz Nedir?

Yaş ortalaması 9 olan öğrencilerin göz taramalarında yüzde 61'inin gözü kusurlu çıktı.

Günümüz modasında sık sık ismi geçen Retro'dan bahsetmek istiyorum. Retro terimini duymak için illaki moda tutkunu olmanıza gerek yok aslında.

Çünkü tv magazin kadın programlarında, gazete son sayfalarında, hazır giyim mağazalarında olsun birçok yerde Retro terimini duymanız mümkün. Retro kelime anlamıyla eşdeğer olarak geçmiş modasını yansıtan çizgilerin günümüz modasında kullanılmasıdır. Vintage ile Retro tarz birbirine çok benzemektedir. Bu yüzden çokta karıştırılmaktadır.

Vintage ile Retro arasındaki farkı kısaca özetlemek gerekirse, Vintage belli bir dönemi yansıtan geçmişten kalmış kıyafetlerdir. Yani bir nevi antika

kıyafetlerdir. Fakat her antika kıyafet Vintage değildir. Geçmişte belli özel anlam içeren kıyafet olması gerekir. Retro ise geçmişte moda olan akımların günümüzde tekrar moda olmasıdır. Örneğin geçmişte bir ara kalın çerçeveli gözlükler modaydı. Şuanda yine aynı şekilde tekrar moda oldu. İşte bunlar Retro'dur. Ama elinizde eskiden kalma bir kalın çerçeveli gözlük olsaydı o Vintage olurdu.

Retro örneklerine devam etmem gerekirse puantiyeler, fırfırlı elbiseler, balon etekler, bir zamanlar moda olan askılı erkek pantolonları bunlara birer Retro'dur. Retro kıyafetlerin bir diğer özelliği de abartılı olmalarıdır. Bu yüzden Retro kıyafetleri özel günlerde tercih etmek daha uygundur.

PIXAR[®]UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

süper hidrofobik
integral anti-refle kaplama + **UV 400 koruma**

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

Ünlüler ve Gözlükleri

Bugün sizlere değişik bir haber sunuyorum. "Gözlük Ve Yıldızlar" diyebiliriz bu haberin konusuna. Biliyorsunuz ki renkli çerçeveli gözlükler çok modadır. Ve K-POP camiasında da oldukça kullanılır. Ve bu hafta size en beğenilen gözlüklü idolleri sunmak istiyorum. Gözlüğün en çok yakıştığı ilk idol kimmiş hadi bakalım;

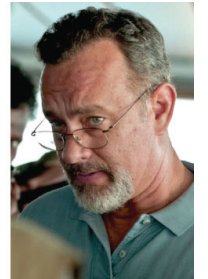
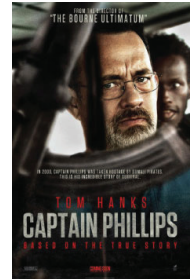

David Beckham

David Beckham -Los Angeles Ermenegildo Zegna güneş gözlüğü ile fark attı. Güneş gözlüğü - tarzı SZ3607G col.6K1P - De Rigo tarafından kendisine hediye edildi.

Tom Hanks 'Kaptan Phillips' in Flexon Gözlükleri

Aksiyon gerilim filmi, Kaptan Richard Phillips rolünde Aktör Tom Hanks 'Kaptan Phillips,' optik tarzı Flexon 610 takıyor. FL.13.JR31788 Modeli Tom Hanks in 2009 yılında MV Maersk Alabama sırasında Hint okyanusta Somalili korsanlar tarafından rehin alınan tüccar denizci Kaptan Richard Phillips, anlatan biyografik film. Son iki yüz yıl içinde kaçırılan ilk Amerikan kargo gemisi.

Brad Pitt

Brad Pitt in tercihi Carrera gözlükleri. 1950'lerde oluşturulan ve en büyük Güney Amerika araba yarışlarından gelen ilham, Carrera Güneş Gözlüklerini doğurdu. Spor gözlükleri, kayak gözlükleri ve kask alanında bir yenilikçi olduğu bilinmektedir. Sadece sporcular bir sayısız dizi arasında popüler Carrera kullanıyor.

Takım elbiseli veya Taylor Lautner gibi düz bir tişört ile Carrera varken rahat olun. Ne olursa olsun, kesinlikle bu çok yönlü güneş gözlüğü vazgeçilmezler arasında..

Tina Fey

Tina Fey bu ikonik özellikleri olmadan kim olabilirdi? Seksi kütüphaneci olabilir mi?

Elton John

Sir Elton gözlükleri her zaman yaşam kişiliğinin büyük bir uzantısı olarak işlevi var. 60'lardan bu yana hep kişiliğini gösteren kendi tarzını belirten gözlükler kullanıyor

Kanye West

Vizyonunu geliştirmek bir yana, Kanye panjurlu gözlükleri ile dikkatleri üzerine çekiyor.

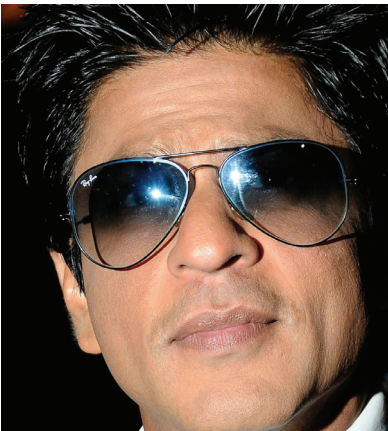
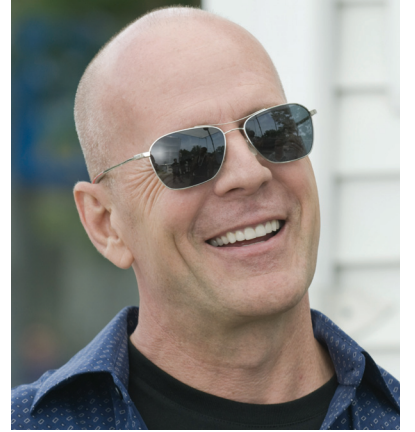

Johnny Depp

Bay Seksi adam son zamanlarda her yerde bu gözlükleri ile gözükmekte, Depp in gözlükleri artık bir parçası haline geldi.

Zooey Deschenel

Zooey Deschenel, klasik ve siyah gözlüklerle bir prenses edasında, tarz yaratmayı seviyor.

PIXAR[®]UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

süper hidrofobik
integral anti-refle kaplama + **UV 400 koruma**

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

Akantamoba Keratit

Kontakt lens takan kişilerde akantamoba göz enfeksiyonları nadirdir ama ciddidir ve sıklıkla lenslere uygunsuz dokunma ve kötü hijyenden dolayı başlarlar.

Kontakt lens takan kişilerde akantamoba göz enfeksiyonları nadirdir ama ciddidir ve sıklıkla lenslere uygunsuz dokunma ve kötü hijyenden dolayı başlarlar.

Akantamoba keratitten kaçınmak için kontakt lens takan kişiler hem üreticilerin hem de göz doktorlarının kullanma ve temizlik talimatlarını çok dikkatli uygulamalıdır. Uygun lens bakımı, akantamobadan kaynaklananlar dahil bütün kontakt lenslerle ilişkili göz enfeksiyonlarının riskini büyük ölçüde azaltır.

Önlemek her zaman en iyi yaklaşımdır çünkü akantamoba keratitin tedavisi hat safhada zor olabilir; aslında, bazen bu enfeksiyonlar ciddi bir cerrahi işlem olan kornea nakli gerektirebilir.

Nedir?

Akantamoba doğal olarak meydana gelen, musluk suyu, kuyu suyu, jakuzi, toprak ve kanalizasyon sistemlerinde bulunan amiplerdir (küçük bir hücreli canlılardır).

Bu küçük parazitler gözü enfekte ederse akantamoba keratit meydana gelir. Bu durum ilk olarak 1973 yılında teşhis edilir, vakaların yaklaşık %90'ı kontakt lens kullanan kişilerdir.

Sebepleri

Akantamoba keratit bulaşma riskini artıran etmenler ve etkinlikler arasında kontakt lenslerdeki mikrop lu musluk veya kuyu suyu kullanmak, kontakt lensleri saklamak ve temizlemek için ev yapımı çözümler

kullanmak, jakuzide kontakt lens takmak, lens takarken yüzmek veya duş almak bulunur.

Kirli bir lens de akantamoba enfeksiyon kaynağıdır.

Ek olarak, bazı bilim insanları sudaki dezenfektanlar gibi kanserojen (potansiyel olarak kansere neden olan) ürünleri azaltmayı hedefleyen düzenlemelerin istemeden, su kaynaklarında akantamoba bulma ihtimalinin artması gibi mikrobik riskleri artırmış olabileceğini ileri sürüyorlar.

Başka araştırmacılar kontakt lensle bağlantılı göz enfeksiyonlarını daha etkisiz kontakt lens temizleme ve dezenfeksiyonuyla sonuçlanabilecek “ovuşturma olmayan” lens bakım sistemleriyle ilişkilendiriyorlar.

Ama artışın sebebi ne olursa olsun, akantamoba kolayca öldürülebilir, özellikle temizleme sırasında lens yüzeyi ovulursa. Sonunda, iyi bir kontakt lens hijyeni akantamoba keratiti önlemek için en iyi yoldur.

Belirtiler

Akantamoba keratit belirtileri arasında kontakt lenslerinizi çıkardıktan sonra göz kızarıklığı ve göz ağrısının yanı sıra yırtılma, ışığa duyarlılık, bulanık görüş ve gözünüzde bir şey varmış hissi bulunur.

Bu tür belirtiler olduğunda her zaman göz doktorunuzla irtibata geçmelisiniz. Ama akantamoba keratitin başta teşhis edilmesinin doktorunuz için genelde zor olduğunu aklınızda bulundurun çünkü belirtileri pembe göz belirtilerine ve başka göz enfeksiyonlarına benzerdir.

Keratit teşhisi genelde o durum başka

antibiyotikleri kontrol etmek için kullanılan antibiyotiklere dirençli olduğu tespit edilir edilmez konulur. Kornea dokunuzda halka benzeri ülserleşme de meydana gelebilir. Ne yazık ki, akantamoba hemen tedavi edilmezse kalıcı görme kaybına neden olabilir veya görme kaybını iyileştirmek için kornea nakli gerekebilir.

Önleme

Bu görüşü tehdit eden hastalığı, aslında her türlü kontakt lens ilişkili göz enfeksiyonunu kapma riskinizi büyük ölçüde azaltmak için birçok kolay yol vardır:

1. Göz doktorunuzun kontakt lens bakımına dair önerilerini takip edin. Sadece onun önerdiği ürünleri kullanın.
2. Asla kontakt lenslerinizle musluk suyu kullanmayın. Lenslerinizi takarken yüzmeyin, duş almayın veya jakuzi kullanmayın. Yürerken lenslerinizi takmaya karar vererseniz hava geçirmez deniz gözlükleri takın ve ardından lensleri hemen atın.
3. Lenslerinizi her gece temiz dezenfektan solüsyonuna koyduğunuzdan emin olun. Dezenfeksiyon için hedeflenen ıslatma solüsyonu veya salin solüsyon kullanmayın.
4. Lensleri kullanmadan önce her zaman ellerinizi yıkayın.
5. Günlük değiştirilen kullan at kontakt lenslerden takıyorsanız çıkarmanızın üstüne kontakt lenslerinizi çok amaçlı bir solüsyonun buharında, "ovuşturma olmayan" bir solüsyon kullansanız bile

ovuşturarak ve onları, taze (takviye edilmiş değil) çok amaçlı veya dezenfekte solüsyonuyla dolu temiz bir kapta saklayarak her zaman temizleyin.

Kontakt lensinizin bakımı

Temizlik ve uygun bakım kontakt lens kaplarında eşit ölçüde önemlidir.

Birçok göz doktoru kontakt lens kabınızı sıcak musluk suyuyla durulamanızı ve kullanılmadığında kurumaya bırakılmasını önerir.

Akantamobanın musluk suyunda olabileceğini belirten başka doktorlar kontakt lens kabınızı durulamak ve temizlemek için sadece kontakt lens temizleme solüsyonu (veya çok amaçlı solüsyon) kullanmanız gerektiğini söylerler. Bu önemli konuda göz doktorunuzun tavsiyesini isteyin.

Kontakt lensi kurumaya bıraktığınızda araştırma gösteriyor ki kap düşük nemli bir alana (örneğin banyonuzda değil yatak odasına) ters konulursa daha az kirlilik riski vardır.

Fazladan bir önlem olarak, boş kontakt lens kabınızı haftada bir, birkaç dakikalığına kaynar suya batırarak sterilize edebilirsiniz.

Birçok doktor da kirlenmeyi önlemeye yardımcı olmak için lens kabınızı her üç ayda bir atıp yenilemeniz gerektiğini söylerler.

Yine, önlem akantamoba keratite karşı en iyi savunmadır. Kontakt lens kullanımı ve bakımı sırasında her zaman iyi hijyen kullanın. Bir enfeksiyonu işaret edebilecek olağandışı göz belirtileri fark ederseniz hemen doktorunuza danışın.

En çok hangi millet gözlük kullanıyor?

Türkiye’de yılda 17 ila 18 milyon gözlük camı satılıyor. Gözlük pazarının büyüklüğü ise 1 milyar euro... Pazarın yüzde 49’u güneş gözlüğü, yüzde 34’ ü çerçeve, yüzde 12’si gözlük camı ile yüzde 4’ ü kontak lens olarak biliniyor.

Bu gelenek Seneca ve Plinius’a kadar uzanan bir geçmişe dayanmaktadır; her ikisi de yazılı metinlerde resimleri büyütme söz etmektedirler; biri cam kürelerini kullanmayı, diğeri ise gladyatörlerin savaşlarını daha iyi izlemek için Neron gibi zümrüt kullanmayı önermişti.

Türk insanı gözlük kullanmayı sevmiyor. Bu göz kontrollerini ihmal etmenin yanı sıra gözlüklü görünmek istememesiyle de ilgili.

Sebebi ise hasta ve yaşlı görünmemek... Bundan dolayı kontak lens ve lazer operasyonlar artıyor...

Türkiye’de numaralı gözlük kullanma oranı yüzde 18 iken Avrupa’da bu yüzde 50’yi geçiyor. Yani yüzde 50’nin görüşünün düzelmesi gerekiyor. Bunu siyasi söylem olarak kullanmak isteyen çıkacaktır ama işin doğrusu bu...

Düzeltilen göz veya numaralı gözlük kullanımı batıdan doğuya, kuzeyden güneye azalma gösteriyor. Amerika’da yüzde 58 iken, Batı

Avrupa’da yüzde 54 rakamlarında dolaşıyor.

Japonlarda numaralı gözlük kullanımı yüzde 52 iken, Avustralya’da bu oran yüzde 49 ortalama... Asya ortalaması yüzde 18, Ortadoğu ortalaması ise yüzde 15 civarında...

Öncelikle gözlük camı üretiminin yüksek teknoloji olduğunu söylemek gerekiyor. Küresel rekabet alanına giren bir alan ve ihracatı da o derece önemli.

Teknoloji sadece gözlük camlarını geliştirmedir. Aslında okuma mesafesi olarak kabul edilen 40 cm mesafeyi de değiştirdi. Bilgisayar kullanımı sebebiyle artık okuma mesafemiz 70-80 cm’ye çıktı.

Malum cep telefonlarımıza bakarken artık

biraz uzaklaştırıyoruz. Bunun anlamı eski okuma gözlüklerinin teknoloji kullananlar için yeniden hesaplanması ve değiştirilmesi gerekiyor.

Türkiye’de yılda 17 ila 18 milyon gözlük camı satılıyor. Gözlük pazarının büyüklüğü ise 1 milyar euro... Pazarın yüzde 49’u güneş gözlüğü, yüzde 34’ü çerçeve, yüzde 12’si gözlük camı ile yüzde 4’ü kontak lens olarak biliniyor.

Pazarın büyümesi için yapılması gereken en önemli nokta; Göz kontrollerinin periyodik olarak yapılmasıdır.

Pek çok ülkede ilkokula başlayacak çocuklardan mutlaka göz kontrol belgesi isteniyor.

Sağlıklı göremeyen bir çocuğun derslere intibakı da geç oluyor.

Diğer taraftan eğer 7 yaşına kadar göz kontrolü yapılmazsa, çocuklarda görüş bozukluklarının düzeltilmesi mümkün olmamaktadır. İdeal göz kontrol yaşı 1,5 olduğunu da hatırlatalım...

Türkiye’deki göz doktoru sayısı 3 bin 250 iken 5 bin civarında optik mağazası bulunuyor.

Yukarıdaki rakamlara kaçakları da eklediğimizde 25 milyon gözlük camı, 12 milyon gözlük çerçevesi ve 5 milyon gözlük satışına ulaşıyor rakamlar...

Dünyada 4,2 milyar insanın görüşünün düzeltilmesi gerekiyor. Halen bu rakam 1,7 milyar insan olarak tahmin ediliyor. Gözlük pazarının büyüklüğü 28 milyar dolar civarında.

Dünya pazarına Türkiye’nin yapabildiği ihracat ise yüzde 1’i bile bulmuyor...

Teknoloji görmeyenler için de çalışmalar yapıyor.

Bugünün cep telefonlarının yerini bu alacak. Bu gözlük camından öte bir yazılım teknolojisidir.

Önce gözlük camında uluslararası rekabete ulaşmalıyız ki ardından diğerini üretebilelim...

Glokom hastaları, trafikte dikkat!

Dünya çapında körlük nedenleri arasında 2. sırada yer alan glokom üzerine Japonya'da yürütülen bir araştırma ilginç sonuçlar ortaya çıkardı.

Göz tansiyonu olarak da bilinen glokom, sürücülerin kaza yapma riskini artırıyor. Dünyada ve ülkemizde en sık görülen glokom, özellikle 40 yaş üstü insanlarda ortaya çıkmaktadır. En sinsi hastalıkların başında gelen glokom, kalıcı körlüğe dahi sebep olabilmektedir.

Glokom, her ne kadar her yaşta insanı etkilese de özellikle artan yaşla birlikte görülme sıklığı da artmaktadır. Halk arasında göz tansiyonu olarak bilinen glokom, göz içi basıncının görme sinirini incelterek hasara uğratması sonucu ortaya çıkan bir rahatsızlık olup, bulanık görme, gece görüşünde ışık yansımaları, televizyon izlerken göz etrafında ağrı ve baş ağrısı gibi belirtilerle kendisini göstermektedir.

Glokom, erken fark edilmezse kalıcı körlüğe dahi sebep olabilmektedir. En sinsi göz hastalıklarının başında gelen glokomda hastalar, rahatsızlığı ancak görme duyularını yüzde 40 oranında kaybettiklerinde anlayabilmektedirler. Bu da biz doktorların hastalığı kontrol altına almamızı geciktirmektedir.

Glokomu olan sürücüler dikkat

Glokom hastalığı, hastanın görme alanını yavaş yavaş daraltmakta ve yan görüş alanının yitirilmesine neden olmaktadır. Hasta, glokom dolayısıyla yan görüş alanını kaybettiği için özellikle aniden yola çıkan araçları ya da kişileri fark edemez.

PIXAR® BLUV

süper hidroforbik **integral** anti-refle kaplama
UV + MAVİ ışık koruması

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da
Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

Ancak arabasının kapı kenarlarını çarpmaya ya da yanındaki araçları göremediği için yaptığı trafik kazalarıyla glokom hastası olduğunu farkına varır.

En son Japonya'da glokom hastaları üzerine yapılan bir araştırma, glokom hastalarının normal görüşe sahip kişilere göre 2 kat daha fazla trafik kazası yaptıklarını ortaya koymuştur. Yan bakış alanlarındaki daralma, ışık hassasiyeti, bulanık görme, karanlıkta görüşün azalması gibi etkenler yapılan bu kazaların en önemli sebepleridir. Bu

tehlikeli duruma neden olmaması için glokom olduğunu düşünen kişilerin vakit kaybetmeden göz muayenesinden geçmelerini tavsiye ediyorum. Hayatınızı riske atmayın!

Glokom hastalığının teşhisinden sonra, hastalığın kontrol altına alınması için hastalara çok fazla görev düşmektedir. Glokom hastalarının özellikle dikkat etmesi gereken noktalar ise şu şekildedir; -Mümkün

olduğunca gece araç kullanmayın. Eğer araç kullanmak zorundaysanız, o zaman bir yakınınızdan mutlaka yardım isteyin.

-Açık renkli ve özellikle sarı renkli camlar, mavi ışığı süzerek daha net bir görüşün elde edilmesini sağladığı için gece direksiyon başına geçildiğinde bu tarz gözlükler kullanılmalıdır.

-40 yaşından itibaren herkesin düzenli olarak göz muayenesi yaptırması gerekmektedir. Hastalığın kontrol altına alınmasındaki en önemli faktör ise, kişilerin özellikle 40 yaşından sonra düzenli olarak göz muayenelerini yaptırmalarıdır.

Rutin olarak yaptırılacak bu kontroller ile hastaların yaşam kaliteleri önemli oranda yükselecek ve kalıcı sağlık sorunlarına sebep olacak hastalıkların önüne geçilebilecektir.

Takı

Takı kelime olarak takmak fiilinin kökünden türemiştir. Bu isim ona günümüzde bijuteri diye adlandırdığımız kavramdan daha çok yakışmış, içeriğini daha iyi belirlemiştir.

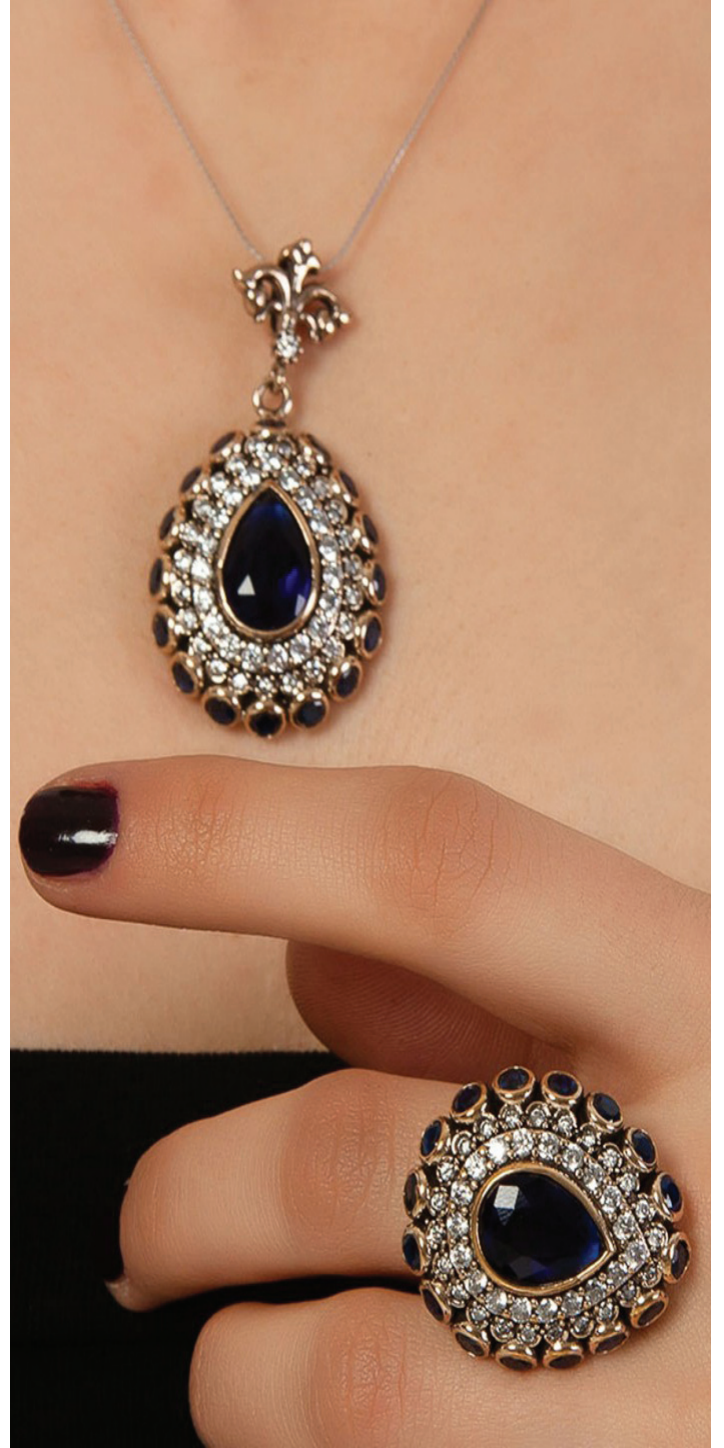
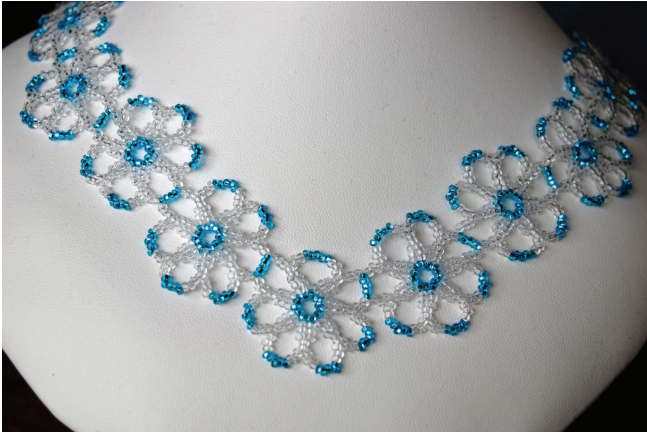

Takıyı anlam olarak ise insanın bedenini daha güzel gösterme çabasıyla vücudunun çeşitli bölümlerini süslemesi olarak algılayabiliriz.

Takının oluşum sebebi önceleri insanların kendilerini gizli güçlerden, kem gözlerden koruma çabası, uğur, tılsım ve büyüye olan inançlarıyken sonradan imtiyaz göstergesi, zenginlik belirtisi olarak kullanılmış takı. Zamanla takıların bedeni daha güzel ve etkileyici gösterdiğini keşfeden insan ona bu

anlamı, işlevi de yüklemiş.

Günümüzde de benzer sebeplerle kullanılmakta takı. Karşımızdakini etkilemek, kendimizi iyi hissetmek, uğurlu geldiğini düşünmek gibi nedenler bunlar. Takılar için batıl inançların azaldığı düşünülse de kısa mesafe koşucularının, ünlü tenisçilerin, gösteri dünyasındaki pek çok ünlünün boyunlarına taktığı zincirler, kolyeler bu inancın günümüzde de sürdüğünün bir örneğidir.

Genel olarak kullandığımız aksesuarlar ve özellikle takılar bizim yaşam içindeki tarzımızın, duruşumuzun işareti. Ne taktığımız çoğu zaman ne söylediğimiz, ne giydiğimiz kadar belirleyicidir. Moda olmadığı bir dönemde çok iri ve belirgin takılar kullanan kadını, rüküslükle suçlar, dikkat çekmeye çalıştığından neredeyse emin oluruz. Aynı şekilde gömlek düğmelerinin üstten üçünü açmış, uzun zincirinin ucuna kocaman bir madalyon eklemiş erkeği gördüğümüzde

de durum değişmez. Madalyonu onun kültürsüzlüğünün, sonradan görmüşlüğüne bir işareti sayarız.

Peki bunun ne kadarı önyargıdır sizce?

Ama artık takıda moda neredeyse sınırsızlaşmıştır. Zamanımızın gerçek takı tasarımcıları (şimdi adı bu) takı ile beden arasındaki ilişkiyi özümsemiş, zevklerin kişiselliğini fark etmişlerdir. Bu da takının gelişimini sonsuz kılmaktadır.

YAZ BİTTİ

Yeni gözlüklerle okula dönüş zamanı geldi...

Yaz bitti... Ofise, okula gitmek için yeni sezona yeni gözlüklerle başlama zamanı, en eğlenceli, en neşeli ve en renkli bir şekilde?

Mercan Optik, önümüzdeki kış sezonunda içimizi ısıtacak cıvılcıvılcı renk kombinasyonlu çerçeveleriyle, 2016/2017 sezonu için bize eşlik edecek yeni modeller sunuyor.

Acele edin, sınıf arkadaşlarınızla, iş arkadaşlarınızla, arkadaşlarınızı etkilemek için ilk olarak gözlüklerinizi siz değiştirin. Eminiz ki bu modeller uzun süre popülaritesini koruyacaklar.

TR 90 hammaddesi ile üretilmiş hafif, esnek ve zarıflığı ile bu yıl erkek, bayan ve çocukların tercihi olacak.

Color Click

Son yıllarda tekrar moda olmaya başlayan kalın gözlük çerçeveleri deyince kuşkusuz akıllara ilk önce Ben.x markası geliyor.

Sadece Türkiye sınırları ile yetinmeyen Mercan Optik, Ben.x markasının yurt dışında da yaygınlaşması için çalışmalarına hızla ve özenle devam etmektedir. Ben.x gözlüklerini bu kadar özel kılan nedenler arasında ilk başta kullandıkları TR 90 adındaki malzemenin çerçeveye kattığı ekstra avantajlar geliyor.

Bir poliamid türü olan TR 90, antialerjik olmasının yanı sıra son derece hafif, esnek ve bir o kadar da dayanıklı bir malzeme. İtalya, Kore ve Çin’de de üretilmesine rağmen malzemenin en kalitelisini İsviçre’nin EMS firmasından tedarik eden Mercan Optik, kalite standartlarından asla taviz vermeyerek bilinçli büyüme politikası izlemektedir.

Bu malzeme sayesinde Ben.x gözlükleriniz, hassas ciltlerinize çok kolay uyum sağlayabilme özelliğine sahiptir. Nikel malzemeden yapılan gözlük çerçevelerinde yaşayacağınız rahatsızlıklara Ben.x gözlüklerde rastlamaz ve kendinizi oldukça rahat hissedersiniz.

Özellikle ilk defa kullanacaklara gözlük ağır gelir. Ben.x gözlüklere uyum ise çok kolay sağlanabilir. Çok hafif ve tahriş etmeyen bir yapısı olduğu için Ben.x gözlükleri ilk kez kullananlar bile çok kısa süre sonra gözlüğün varlığını unutabilecek kadar kendilerini rahat hissetmektedirler.

Esnek yapısı ile Ben.x gözlükleriniz kırılmaz ve yüzünüze ergonomik bir şekilde uyum sağlar. “Colour your day”, yani “günüünüzü renklendirin” sloganıyla sunulan uygulama ise gerçekten de Ben.x gözlüklerini çok cazip kılan bir özellik.

Bu özellikse, patenti Ben.x’e özel, gözlük sapı değiştirme teknolojisi. Menteşe ve vida kullanmadan pratik bir şekilde değiştirilebilen saplar sayesinde gözlüğünüzün sap rengini istediğiniz gibi değiştirebiliyorsunuz.

Günlük modunuza veya giysinize göre basit bir hareketle bu değişimi sağlayabilmeniz, size hem eğlenceli hem de şık bir seçenek olarak sunulmaktadır. 20 farklı renkte üretimi olan Benx gözlüklerinden seçerek siz de kendinizde bir değişim başlatabilirsiniz.

Gözlüğün Tarihçesi

Anneannenizin gözlerinin önüne kurulup örgüsüne ortak olan bir çift camın huzurla dinlenişin aldanmayın siz. Bugünkü mertebesine ulaşınca dek ne çetin yollar aştı o ne gözlere uğradı bunca yolculuktan sonra azıcık soluklanmak hakkıdır!

Onun ilk kez nerede geliştirildiğinin bilmiyoruz. En eski kayıt Romalı Seneca ya ait. Üstat su dolu küre şeklinde bir camı büyüteç gibi kullanarak Romadaki tüm kitapları okumak istemiş rivayete göre.

Aslında gözlüğün ana malzemesi olan camın tarihi 4 500 yıl öncesine gitmektedir. Antik dünya insanların optik hakkında bilgileri olduğu, camın belirli bir formunun cisimleri büyüttüğünü fark ettikleri biliniyor. Hatta milattan önce 1000 yıllarına ait, büyüteç olarak kullanılmış cam örneklerine Girit'teki kazılarda rastlanılmıştır. Ne var ki büyütecin cam haline gelmesi çok zaman almıştır.

Gözlüğü ilk bulan kişinin kim olduğu bilinmiyor.

İnsanlık tarihinin büyük teşekkür borçlu olduğu, bu parlak buluşu gerçekleştiren kişinin kim olduğu bütün araştırmalara rağmen hala sırrını koruyor. Bu kişinin 1250 veya 1280 yıllarında Venedik'te yaşamış olması büyük bir olasılık, çünkü 13. Yüzyılda Venedik, cam üretimiyle ünlü olan bir yerdi.

İlk gözlüklerin mercekleri (konveks) dışbükeydi ve sadece yakını görme problemi olanların işlerine yarıyordu. Uzağı görme sorunu olanların derdine çare olacak (konkav) içbükey merceklerin üretilmesi için yüzyıl geçmesi gerekecekti. Görüldüğü gibi gözlüğün tarih içindeki gelişmesi oldukça yavaştır.

Bununla beraber asırlar önce Çin de ve Avrupa da okumak için çevreye tutturulmuş büyütücü mercekler vardı. Bunlara en büyük katkıyı yapansa kırılma yasalarının keşfederek optik uygulamalarına hız kazandıran fizikçi İbn Heysem olmuştur.

Çok kalın camdan yapılan gözlük 1000 li yılların İtalya okuma taşı olarak nam saldı. Bu mercekler okunacak yazının üzerine konularak kullanılırdı. Okuma taşları daha çok kuartz ve dağ kristallerinden yapılırdı ayrıca beril adlı taşlar da yazıyı netleştirirdi.

Gel zaman git zaman kitabın üzerine koyduğu taşı usulünce biçimlendirip yüzene yerleştirmek istedi insanoğlu 13. Yüzyılda son 20 yılında her iki göz için ayrı camlar kullanılmaya başlandı. Bu gözlüğün ilk olarak İngiliz bilim adamı roger Bacon tarafından icat edilen rivayet edilir. Bacon İtalya ya yaptığı bir seyahat sırasında sırra piza rahiplerinden spina ya açar. Salvato amarti adında bir Floransalı gözlüğü yaygınlaştırır. Matbaanın gelişmesi ve okuma yazma oranının artmasıyla 15. Yüzyıl ortalarında gözlüğün yaygınlaştığı görülür.

İlk gözlüklerin bir özelliği de sadece yakının görmek için kullanılmalarıyla. Uzağı görmek için tercih edilen iç bükey camlara ilk kez Raphael in 1517 de yaptığı papa x. Leo portresinde rastlanır. 17. Yüzyılda ortalarında kadar bu camları kullanmak pek az kişiyi nasip olmuştu. Göz önüne yerleştirilen camların kulak üstlerine sabitlenmeleri diye bir şey akla gelmemişti. Çerçevenenerek birleştirilen ve perçinli gözlük olarak bilinen bu aletlerin çerçevelerin demir tahta veya boynuzdandı.

Zamanla çerçeve form ve malzemeleri çeşitlendi farklı modeller üretildi 16. Yüzyılda gözlüklerin geniş deri kordonlar ve teller kafaya veya şapkaya takılarak gözlüğün düşmeden kullanılması sağlandı. Zenginliği göstermek isteyenler bu tellerin altın gümüş ya da demirden yaptırdılar.

Çerçevelerin durumu böyle, peki ya camlar 17. Yy başında dürbün ve teleskobun keşfi gözlüklerin kalitesine de yansdı. Basılı metinlerin artması ve operaya rağbet, dürbüne benzer süslü opera gözlüklerini sosyo-ekonomik sınıfın nişanesi olarak kullanıma soktu. Gözlük 1730'da Edward scarlett sayesinde sahibinin gözlerine, kulağa uzanan sabit saplar aracılığıyla tutundu. Böylece saplar başa göre ayarlanıyor, gözlük burun üzerine daha az ağırlık yaptığından düşme tehlikesi önlendi. Gözlük pratik ve estetik bir şekilde bürünerek sahibinin yüzünde güvenle nöbet tutacaktı artık. Antik güneş gözlüğünü ilk kez roma imparatoru neron kullandı desek inanır mısınız ? gladyatör dövüşlerini izlerken güneş ışınlarından korunmak için şeffaf yeşil renkli mineral camlar kullanıldığı biliniyor. Ne var ki güneş gözlüğüne ilişkin en kesin veriler çin'de çıkar karşımıza. 12. Yy duman isiyi kararttıkları gözlükleri güneşten korunmak için değil, mahkemelerde göz ifadeleri belli olmasın diye takıyorlardı. 1430'larda italya'dan çin'e numaralı gözlükler de getirildi ama Çinliler onların çoğunu iste karartıp güneşten korunmak için kullanmayı tercih etti

Divan Şiirinde Gözlük

Divan şiirinde gözlük kelimesinin geçtiği beyitler onun tarihçesi hakkında ipuçları verir. İlk olarak 15. Yy sarıca kemal'in şu beyitinde çıkar karşımıza:

Hatun temaşa itmege gözlük urınmuşdur kemal / ol
pire rahm it ey cevan kim çeşmi car olup durur."

Yani: " kemal senin ayva tüylerini görmek için gözlük takmıştır / ey sevgili gözleri çeşme gibi akan bu ihtiyara merhamet et."

Görüldüğü gibi " gözlük takmak" ifadesinin o zamanki karşılığı " gözlük urınmak" ve " gözlük

tutmak"tı. "takmak" fiili ancak 18 yy kullanıma girecektir. Fatih sultan Mehmed'in 1477'deki barış antlaşmasından sonra Venedik senyöründen kendisine gözlük de yapabilen bir cam ustası göndermesini istediği bilinir. Bu tarihten itibaren osmanlı'da gözlükçülük, gayrimüslim tebaa tarafından kanına tabi olmadan icra edilen zanaatlardan biri olmuştur. Yavuz sultan selim, okumak için mercek kullandığını bildiğimiz ilk padişah'tır. Sultan vahdettin ise gözlüğü yüzünden hiç eksik etmeyen ilk ve tek Osmanlı padişahı..

Eminönü ile Karaköy'de ve anadolu'nun bir kaç şehrinde bazı saatçı ve eczanelerde "pince au nez" veya "ront " tipinde, yüzde sabit durmayan perçinli gözlüklerde bulundurulurdu. Sadece iki camın birleştirilmesiyle yapılan bu gözlük, zamanla çerçevelenerek bir köprü sayesinde birbirine bağlandı.

Osmanlı'da yüksek tabaka aksesuarı olarak kullanılan gözlüğün yaygınlaşması matbaanın gelişimini takip etti. Tek bir camla serüvenine başlayan gözlük , iki bitişik camla perçinlendi. Meraklı gözlerin hevesiyle iki cam arasına tel ve deri köprüler eklenecek ve "taçlı gözlük"adını alacaktı. Moda ve sanatın gelişmesiyle kelebek gözlükler, opera gözlükleri ve makaslı gözlükler sahiplerinin gözünün önünden ayrılmadı yıllarca. Her ne kadar günümüze 19. Yy taşınan kontakt lensler yerine göz dikse de , sadece bir araç değil, aksesuar da olan gözlüğün tahtına oturmayı başaramadı. Gözlüğün hikayesi anlatmakla bitmez. En iyisi bir nasihatle bağlayalım sözü: gözümüzün nuru gözlük, ne yap et, gözümüzün önünden ayrılma!

ŞAŞILIK

Normalde gözler aynı noktaya bakarlar. Bunun sayesinde beyin iki görüntüyü birleştirerek üç boyutlu görüntü oluşturabilmektedir. Şaşılık ise gözlerin yanlış pozisyonda bulunup farklı noktalara doğru baktığı bir durumdur.

GÖZLERİMİZE SAHİP ÇIKALIM

Gözlerden bir tanesi tam karşıya bakarken diğeri içe, dışa, yukarı ya da aşağıya bakmaktadır. Bir göz farklı yöne baktığı zaman beyine farklı iki görüntü gönderilecektir. Bu durumda beyin yanlış yöne bakan gözden gelen görüntüyü yok sayacak ve sadece karşıya bakan gözün ilettiği görüntüyü kabul edecektir. Böylece çocuk derinlik hissini oluşturamayacaktır.

Çocuklarda şaşılık kayan gözde görmenin azalmasına yani göz tembelliğine (amblyopi) neden olacaktır. Erişkinlerde ise çift görme meydana gelecektir.

Şaşılığın en önemli belirtisi gözde kaymadır. Kayma parlak bir gün ışığında ortaya çıkabilir. Bazen de çocuğun gözlerini düzgün tutabilmek için kendisine bir baş pozisyonu geliştirdiği gözlenir. Derinlik hissini kaybı şikayet olarak karşımıza çıkabilir. Erişkinlerde gelişen şaşılıkta en sık çift görme şikayetine rastlanır.

Şaşılık Nedir?

Gözlerin paralel bakamamasına şaşılık denilmektedir. Gözlerden bir tanesi tam karşıya bakarken diğeri dışa yukarıya içe ya da aşağıya bakmaktadır. Yanlış pozisyon sürekli belirgin olabileceği gibi bazı yöne bakışlarda da ortaya çıkabilmektedir.

Gözün hareketini gözün dışına yapışan kaslar sağlar. Her bir gözde 6 adet kas bulunur. Bu kaslar gözleri uyum içinde hareket ettirerek devamlı birlikte odaklanmayı sağlarlar. Bu kasların bir veya birkaçının görevini iyi yapamaması durumunda şaşılık meydana gelir.

Şaşılık Sebepleri

Şaşılığın oluşmasında tek bir neden yoktur. Problemlili hamilelik dönemi, çocuğun gelişim süreci ve geçirdiği hastalıklar etken olabilmektedir.

Şaşılık Belirtileri

- Şaşılıkta görülen en tipik belirti bir gözde meydana gelen kaymadır.
- Ağrı
- Baş ağrısı
- Çift görme
- Baş veya yüzün bir yana dönük olması

Şaşılık çeşitleri

- İçe şaşılık (Ezotropeya)
- Dışa şaşılık (Ekzotropeya)
- Yukarıya şaşılık (Hipertropeya)
- Aşağıya şaşılık (Hipotropeya)

Şaşılık Tedavi Yöntemleri

- Gözlük: Bazı tip şaşılıklar görme kusuruna bağlı olarak oluşur. Hasta gözlük kullanmaya başladıktan sonra şaşılık düzelir.
- Kapama Tedavisi: Bu tedavi yöntemi hastanın gözünde tembellik var ise

uygulanmaktadır.

- Ortoptik tedavi: (Kapama, CAM, özel cihazlar yardımıyla yapılan egzersizlerdir. Bu tedavi her iki gözle görme yeteneğini ve derinlik hissini kazandırmak amacı ile uygulanır.
- Botox tedavisi: Kaymaya neden olan kas içersine botulinum toksin enjeksiyonu yapıldığında gözde paralellik sağlanır, ancak etkisi yaklaşık 6 ay kadardır ve daha çok sinir felcine bağlı şaşılıklar gibi özel durumlarda tercih edilen bir tedavi yöntemi.
- Cerrahi müdahale: Şaşılık ameliyatları büyük çoğunlukla göz küresinin dışında yer alan kaslar üzerinde gerçekleşir. Şaşılığın düzeltilmesi ve gözler arasındaki paralelliğin sağlanması için muhtelif teknikler kullanılarak bu kasların güçleri artırılır, azaltılır veya kasların etki noktaları değiştirilir. Başarı oranı çok yüksek olan şaşılık operasyonunda hastalarımız aynı gün taburcu edilmekte ve ertesi gün normal hayatına dönmektedir.

Ambliopi 'Göz Tembelliği' nedir?

Ambliopi, en azından gözlerden birinin erken çocukluk çağlarında normal bir görme düzeyi

kazanamaması halidir. “göz tembelliği” olarak da bilinir. Belli koşullarda gözlerden biri normal bir görme keskinliğine ulaşırken, diğerinin görmesi düşük kalır ve buna ambliopik göz (“tembel göz”) denir. Genellikle tek bir gözde görülse de bazen her iki gözde de bulunabilir.

Göz tembelliğine neden olan en önemli hastalıklar şaşılık, kırma kusuru ve katarakt gibi hastalıklardır.

Erken teşhis edilmesi , kontrol takipleri ve ailenin de durumun önemini kavrayarak yapacakları kapama tedavisi tedavinin temelini oluşturur.

AMBLİOPİ TEDAVİSİ

CAM

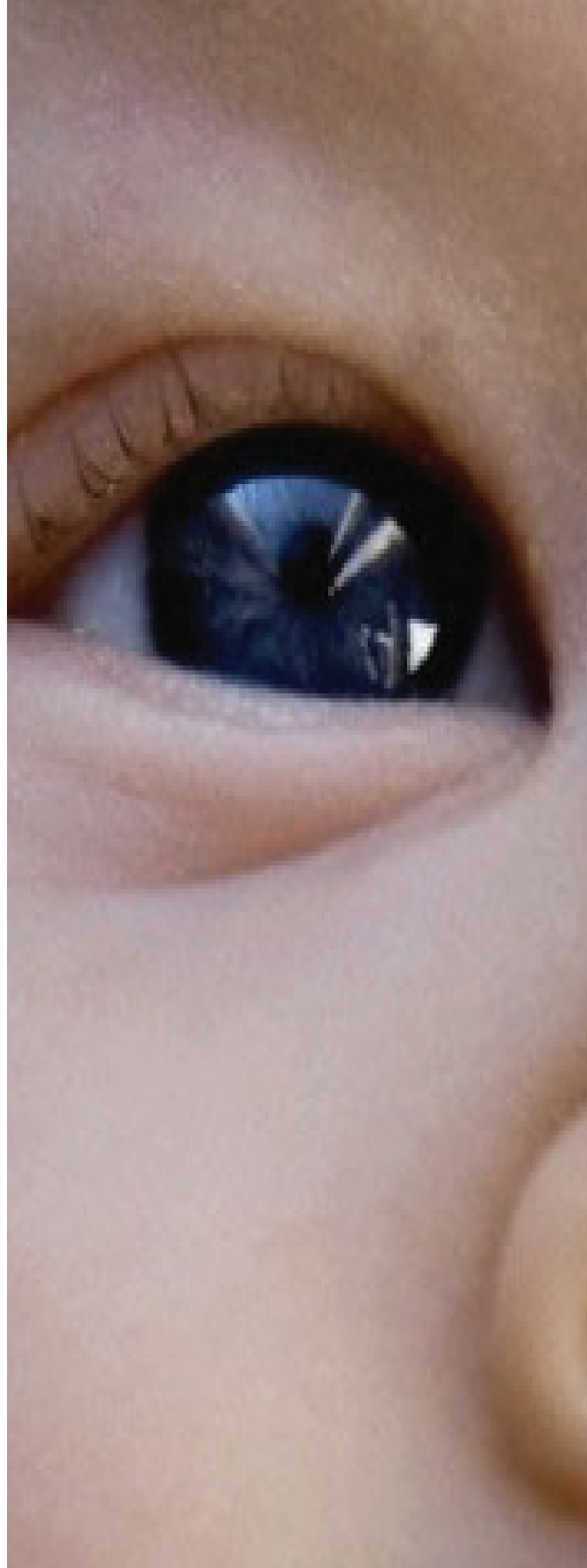
CAM, 5-9 yaş arası çocuklarda klasik kapama tedavisi prensibine göre çalışan, özel bir cihaz yardımıyla hastanede yaklaşık 10 seanslık programlar şeklinde uygulanan bir yöntemdir, herhangi bir cerrahi girişimi ya da ilaç kullanımını gerektirmez, her seans yaklaşık 30 dakika kadar sürer ve etkinliği kanıtlanmıştır. Klasik kapama tedavisinin yerini almaz, tedaviye yine kapama tedavisi ile devam edilmelidir.

Neurovision tedavisi

Tembel gözün görme fonksiyonun artırmayı amaçlayan, kişiye özel, algılayarak öğrenme prensibi ile çalışan ve görmeyi, artırmayı amaçlayan yeni bir göz tembelliği tedavi yöntemidir.

Çocuklarda göz muayenesi ne zaman yapılmalıdır?

Çocuklarda göz muayenesi yeni doğan döneminden başlayarak yapılmalıdır. İlk muayene yeni doğan odasında deneyimli bir hemşire veya çocuk doktoru tarafından yapılır. Daha sonra 6. ve 18. aylarda çocuk doktoru veya aile hekimi tarafından genel göz sağlığı muayenesi yapılmalıdır, şüphe edilen bir bulgu varsa göz doktoruna yönlendirilir. Bu dönem içinde ebeveynler göz kayması, kapak düşüklüğü, sık göz kırpma, gözlerini ovuşturma gibi normal dışı bir bulgu gördüklerinde göz doktoruna başvurmalarıdır. Aile de bilinen bir göz hastalığı varsa bunun erken dönemde izleme alınması gerekir. Gözler tamamen normal görünümde olsa bile her çocukta 3 yaşında mutlaka ilk göz muayenesi yapılmalıdır.

Aktuel Grup Bayileri Antalya da Buluştu

Tecrübe ve başarıyı bünyesinde bulundurduğu markalarla taçlandıran Aktuel Optik, 10 Ekim- 14 Ekim tarihleri arasında Antalya Papilion Zeugma Hotel de, 23. Geleneksel bayiler toplantısını gerçekleştiriyor.

Katılımcıların 2017 kış sezonun trend ürün ve modellerini inceleme fırsatı bulacakları toplantı boyunca yeni sezon ürünlerinin de lanse edileceği gözlükler, bayilerin beğenisine sunuluyor.

Düzenlemiş oldukları bu organizasyonda Q-Marines, Amor, Gazarelli, Oex, Vintage, Retro Trend markalarının 2017 koleksiyonları dikkat çekiyor.

Katılımcıların bütün ürünleri inceleme fırsatı buldukları toplantı boyunca yeni lanse edilen Q-Marines, Amor, Gazarelli, Oex, Vintage, Retro Trend modelleri büyük beğeni topladı.

Türkiye nin muhtelif şehirlerinden gelen bayiler içinde, diğer illerdeki meslektaşları ile yıl da bir kez de olsa özlem gidermek için vesile oluyor.

Sağlıkta uzman açığı artıyor

Sağlık-Tıp sektöründe nitelikli uzmana olan ihtiyaç, yeni yatırımların yanı sıra bu yılın ilk yarısındaki yoğun kamu atamaları nedeniyle daha da artmış durumda. Özel sağlık kuruluşları, başta hemşire olmak üzere bu dönemde en çok acil tıp teknisyeni, anestezi ve reanimasyon uzmanı, radyoloji teknisyeni gibi pozisyonları doldurmakta zorluk yaşıyor.

14 milyonu aşkın özgeçmiş bünyesinde barındıran Yenibiris.com, nitelikli uzman ihtiyacının giderek arttığı Sağlık-Tıp sektörünü değerlendirdi. İşsizliğin en az yaşandığı sektör olarak bilinen sağlıkta, yetişmiş işgücü açığının yanı sıra çalışan devir oranının yüksekliği sorunu da söz konusu. Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre yaklaşık 124 bini hekim, 115 bini hemşire olmak üzere 700 bin civarında kişi çalışıyor. OECD ortalamasını yakalayabilmek için 105 bin hekim, 500 bin hemşireye daha ihtiyaç var. Sağlık personelinin dışında sektörde hastane yöneticileri ile satış ve pazarlama uzman ve yöneticilerine de talep artmış durumda.

Acil tıp teknisyeni öncelikli

Yenibiris.com verilerine göre son 6 ayda (1 Şubat – 31 Temmuz), bir önceki döneme göre (1 Ağustos – 31 Ocak) özellikle eğitim hemşiresi, acil tıp teknisyeni, radyoloji teknisyeni ve anestezi ve reanimasyon uzmanına olan talebin arttığı görülüyor. Bu artışların sebeplerini sorduğumuz HRH Kurumsal Gelişim Çözümleri Kurucusu ve Genel Müdürü Zeynep Erkek, acil tıp teknisyeni ihtiyacındaki artışı, öncelikle hemşire yetersizliğine bağlıyor ve özel kuruluşlarının bu kişileri hemşirelerin yerine almak zorunda kaldıklarını söylüyor. Mobil sağlık hizmetlerinin artması da talebi artırıyor.

Eğitim hemşiresi yetersiz

İşe başlayan yeni mezun hemşirelerin hem iş başında hem de sınıf içinde eğitime çok ihtiyacı olduğunu söyleyen Zeynep Erkek, tıbbi hataları azaltmak ve hemşirelik bakım kalitesini arttırmak için büyük kurumların oldukça geniş kadrolu hemşirelik eğitim bölümleri olduğunu, küçük kurumların da en az bir eğitim hemşiresi işe aldığını belirtiyor. Hasta eğitimleri için de eğitim hemşireleri istihdam ediliyor. Ayrıca ilaç şirketleri de ilaçlarını uygulayacak hemşirelerin eğitimi için eğitim hemşiresi işe alıyor. Yoğun bakımda ve ameliyathanelerde kritik önemi olan anestezi ve reanimasyon uzmanlarına talebin artmasında ise en önemli etken hastanelerdeki ameliyat sayısının artması. Sayı ve kalite olarak yetersiz

kalan işgücü, bütün özel kuruluşların ortak sorunu.

Sağlık kuruluşları yöneticilerinin işgücü ihtiyaçları hakkındaki düşünceleri şöyle:

Medipol Sağlık Grubu İşletme Direktörü Özer Koca: “Toplam çalışan sayımız 3 bin kişi. Üniversite hastanemizin gelişim ve büyümesi sürüyor. Kemik İliği Transplantasyon Ünitesi ve Organ Nakli Merkezimiz de hizmete girdi. Daha çok sağlık personeli (hemşire, ebe vb.) olmak üzere 100 kişi daha istihdam edeceğiz. Ayrıca, 2014 sonuna kadar Sefaköy ve Pendik’te üniversitemize bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezleri açılacak. Bu lokasyonlar için tüm branşlarda yoğun bir personel istihdamı olacak. Medipol Eğitim ve Sağlık Grubu olarak 2015 yılı için de yine büyüme ve yatırımlarımız sürecektir. Özellikle hemşire, ebe gibi pozisyonları doldurmakta ve özellikli üniteler (Kemik İliği Transplantasyon, Tüp Bebek, Yoğun Bakımlar ve Organ Nakli) için yetişmiş branş hemşiresi bulmakta zorlanıyoruz.”

Bolu Özel Çağrı Hastanesi İşletme Müdürü Reşat Ayaz: “240 çalışmamız var. Yıl sonuna kadar 70 kişi işe alınacak. En çok hemşire, ebe, sağlık teknisyeni, hasta bakıcı ve temizlik elemanı alımı yapıyor, doktor, hemşire, ebe ve sağlık teknisyeni bulmakta zorluk yaşıyoruz. Personelin devlet ve üniversiteyi tercih etmesinin en büyük nedeninin, cumartesi günleri mesainin olmaması olduğunu tahmin ediyoruz. Esas sorun, ülkemizde sağlık personeli planlaması yapılmadan okulların açılmış veya kapanmış olması. İstihdam alanı az olan alanlarda daha çok, istihdam gerektiren alanlarda özellikle sağlık alanında daha az mezun verilmiştir.”

Darica Özel Armedia Göz Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Gülay Güllülü: “Hastanemiz bünyesinde 25 kişi çalışıyor. Bu yıl sonuna kadar 10 kişi alacağız. Doktor, sağlık memuru, anestezi teknisyeni, acil tıp teknisyeni, yönetim ve eğitim hemşiresi, ameliyat hemşiresi, sterilizasyon ve ameliyathane personeli, orta düzey yönetici pozisyonları ve teknik personel bulmada zorluklar yaşıyoruz.”

Özel Edremit Körfez Hastanesi İnsan Kaynakları Müdürü Simay İmral: “Çalışan sayımız 350’nin üzerinde. 10-30 kişilik bir alım söz konusu olabilir. En çok doktor, hemşire ve diğer sağlık personelinde temin sıkıntısı yaşanıyor. Yoğun bakım deneyimine sahip hemşire, anestezi-radyoloji-laboratuvar teknisyeni ve teknikerleri, ayrıca özellikli sertifikası gerektiren hemşire temininde sorun var. İnsan kaynakları açısından en sık yaşanan sorun çalışan devir oranının yüksekliği. KPSS sonucunda sağlık çalışanları atamalar nedeni ile işyerlerinden ayrılıyorlar.”

Sağlık sektöründe son 6 ayda en çok aranan 10 pozisyon ise şöyle:

- 1-Hemşire
- 2-Eğitim Hemşiresi
- 3-Hasta Danışmanı
- 4-Satış Temsilcisi
- 5-Ameliyathane Hemşiresi
- 6-Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı
- 7-Acil Tıp Teknisyeni
- 8- Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı
- 9-Dış Hekimi
- 10-Ebe

Otizm hastaları için ‘göz takip gözlüğü’ geliştirildi

ABD’nin Georgia Tech Üniversitesi araştırmacıları, otizm hastası çocuklarda göz kontağını sağlayabilecek yeni bir ‘göz takip gözlüğü’ geliştirdi.

ABD’nin Georgia Tech Üniversitesi araştırmacıları, otizm hastası çocuklarda göz kontağını sağlayabilecek yeni bir ‘göz takip gözlüğü’ geliştirdi.

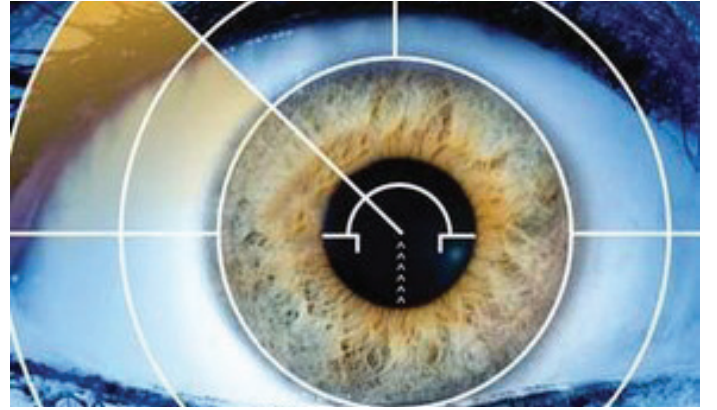
Otismi tanımlamadaki en önemli özelliklerden biri olan göz kontağı kuramama sorununu durumunu baz alarak geliştirilen ve bir çeşit x-ray cihazına benzeyen gözlük test aşamasında. Gözlüğün otizmli veya özellikleri otizme benzeyen diğer gelişimsel hastalıkları oldukça

erken dönemde tanılamada yardımcı olacağı tahmin ediliyor.

Georgia Tech profesörlerinden Gregory Abowd, “Şuan Amerika’da otizmi tanımlamada ortalama yaş maalesef 4-5 tir. Otizm de aşama katetmek için bu yaşı çok daha erkene çekmeye ihtiyacımız var.” dedi.

Erken bulguların erken tanımlamayı sağlayacağına inanan Abowd ve ekibi, son 1.5 yılı, 1-2.5 yaşlarında otizm rahatsızlığı olan

çocukları aramakla geçirdi.

Araştırma ekibi, çocuklardaki göz kontağını takip edebilen özel gözlükle birlikte yüz analiz yazılımını kullanıyor.

“Bu özel gözlük, otomatik olarak benim nereye baktığımı söylüyor, aynı zamanda ne gördüğümü kaydedecek ve işaret edecek bir kamerası da var.” şeklinde bilgi veren Prof. Abowd, araştırmada çocukların bileklerine ya da dizlerine takılabilen bir sensör

kullandıklarını ifade etti. Sensör, çocukların vucut ısılarını, el hareketlerini ve derideki duyuşal hassasiyet derecesini takip edebiliyor.

Araştırmacılar, tedavi yöntemlerinin başarılı olup olmadığını da ortaya koyan bütün kriterleri çocuklardaki gerginlikleri ve davranış bozukluklarını tanımlamak için kullanıyor. Geliştirilen teknolojinin yakında çocuk polikliniklerinde ve evlerde kullanılmaya başlayacağı umut ediliyor.

Gözlükçülerin Pazar Buluşması

İstanbul Ticaret Odası Gözlükçülük Meslek komitesinin organize ettiği ikinci kahvaltı, üye meslektaşların katılımlarıyla gerçekleştirildi.

İstanbul, Kandilli de bulunan Cemile Sultan Korusunda 04 Eylül 2016 tarihinde İstanbul Ticaret Odası Gözlükçülük meslek komitesi, ikinci kahvaltı toplantısını düzenledi.

Kahvaltıda, İTO Meclis üyesi Sn. Numan Hocoğlu, düzenledikleri ikinci kahvaltı toplantısına gösterilen ilgiden memnuniyetini dile getirirken, amaçlarının meslektaşları bir araya getirerek hoşça bir gün geçirmek olduğunu belirtti.

Yüz civarındaki meslektaşımızın katılımı ile gerçekleşen kahvaltı saat 10.00 da başladı.

İstanbul boğazına karşı, havuz başında düzenlenen kahvaltıda, meslektaşımız şair, bestekar sn. Nedim Saatçioğlu' nun şiirleri misafirleri duygulandırdı.

Komite başkanı sn. Orhan Küreli, kahvaltıya katılımın bir önceki kahvaltıdan fazla olması bu tür buluşmalara ihtiyacımız olduğunu göstermektedir. İnşallah devamı gelecek, dedi.

Balistik Koruyucu Gözlükler

Hava, güneş, iklim durumuna göre bunlardan uygun olanı takılarak kullanılması gerekiyor. Bu gözlük sadece toz, çatışma ve güneş gözlüğü özelliğine sahip değil ayrıca balistik yapısıyla özellikle seken taş parçaları ve ufak parçalara karşı koruma özelliği de sağlıyor.

Balistik gözlükler, arazi şartları ve hava koşullarına göre bir gözlükten beklenen ihtiyaçlar değişmekte ve bu değişimlere en iyi cevabı vermesi gerekmektedir.

Maksimum koruma için tüm ihtiyaçlara kolay adapte olmalıdır.

BAŞLICA TEMEL ÖZELLİKLERİ

- Balistik direnç

Açık Objektif: V50 193M/S(695 km/s) duman objektif V50/s(666 km/s) 185 m sarı objektif V50 198m/sn (713km/h)

- Buhar tutmama özelliği (antifog kaplama) yoğun performans ve kask içinde terleme ve

buharlanmadan etkilenmeyerek net görüşü korur.

- Yoğun ışık ve aydınlık ortamlar için füme koyu cam
- Sisli ve kapalı ve yağmurlu havalar için anfar cam
- Karanlık ortamlar için şeffaf cam
- Gözlüğün iç kısmına istenildiğinde takılabilen extra darbe emici aparat
- İstenildiğinde numaralı cam takılabilen aparat
- Saplı ve istenildiğinde yüzü saran bantla kullanılma özelliği
- UV koruma
- Civa buharlı lambalarla birlikte baskın ışık ortamlarında maksimum göz koruma

Anti Sis Kaplama

Anti sis kaplama olmayan havalandırılan çerçeveleri giyerken orada büyük sıcaklık farklılıkları oluşur veya yoğuşma etkisi kaldırarak optimum koşullarda çalışmasını sağlar.

Anti Çizik Kaplama

Çizilmez kaplama lens direncini artırır ve çizilme oluşumunu azaltan bir kalkan görevi

görür bu olay lensin önünü uzatır ve cam vizyonunu bozabilecek herhangi bir çizimin önlenmesi kullanıcı konforunu artırır.

Kaplama-Sisleme karşı direnç-N

Anti-sis kaplama N onaylı bir anti-sis tedavi yöntemidir

Kaplama-Direnç ince parçacıklar tarafından hasar yüzey-K

Anti-Scratchcoating K çizilmeye karşı sertifikalı kaplama gelişme sağlar.

BALİSTİK GÖZLÜKTE OLMAZSA OLMAZLAR

a) Balistik gözlük çerçevesi genel olarak grilamid-tr90 ham madde ile üretilmektedir camları ise polikarbon ham madde ile üretilir.

b) Camlarda UV UVA UVB UVC radyasyonuna karşı UV kaplaması olması gerekir.

c) Camlarda antifog buharlanmaya karşı kaplama olması gerekir.

d) Cam kalınlıkları 2.2mm nin altında olmaması gerekir.

e) Kırılmalara karşı dirençli

olması gerekir.

d) AS/NZS 1337.1.2010/AS/NZS1337.6.2007-ANSI Z87.1-2003 EN166-EN172 Askeri standartlar MIL-PRF-31013 standartlarında olması gerekir.

Optometri ve Yabancı Hekim - Optometrist Türkiye için Gerekli midir?

Optometri ve Yabancı Hekim

Optometristler, bazı ülkelerde göz hekimlerinin denetiminde refraksiyon, az görenlere yardım ekipmanları ve kontakt lens uygulamalarında yardımcı olarak çalışabilen, göze cerrahi müdahale hakkı bulunmamakla birlikte, görme bozukluğu yaşayan kişilerin sorunlarını saptama, gözlük, lens önerme ve satış hakkına sahip olan bir meslek grubudur.

Optometri eğitiminde tam bir birlik olmamasına rağmen liseden sonra 4-6 yıl süreyle genel görme bozuklukları, gözlük ve kontakt lens vb. eğitimleri verilmektedir. Ancak ülkeden ülkeye farklı tanımlamalar nedeniyle optometriye yaklaşımlar da farklı ve tartışmalıdır.

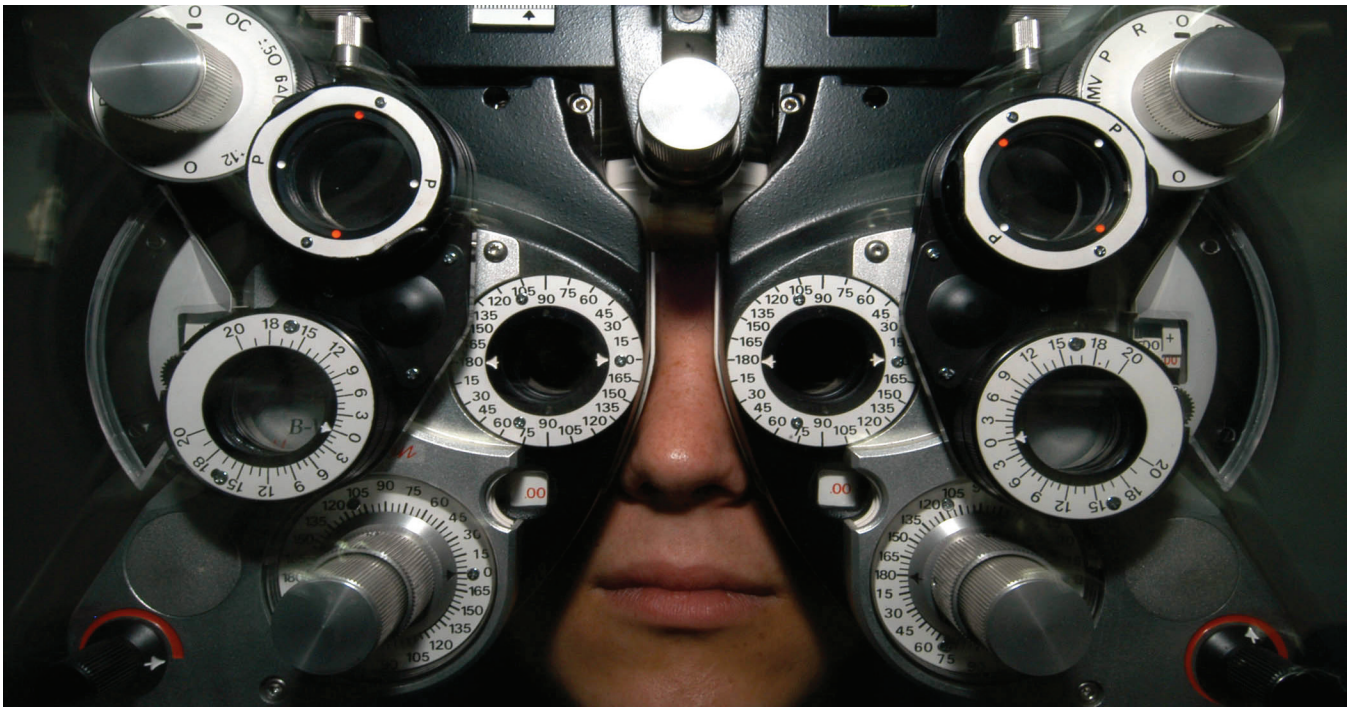
Örneğin, ülkemizde optometri eğitimi yoktur ancak optisyonluk eğitimi yıllardır verilmektedir. Göz hekimi

sayısı sadece 55 olan 25 milyon nüfuslu Gana gibi bir ülkede 200 optometrist mantıklı bir destek olarak görünmekteyken, Avrupa'da Fransa ve Yunanistan'da optometristler kabul görmemekte, diğer bazı ülkelerde ise ancak göz hekimlerine bağlı olarak çalışmaktadırlar.

ABD'de ise özellikle lobi faaliyetleri ile daha aktif çalışma hakları elde etmişlerken ortaya çıkan hukuki davalar nedeniyle optometriden kurtulma veya kısıtlama hesapları yapılmaya başlanmıştır.

Günümüzdeki teknolojik gelişmeler ışığındaki bilgisayar ölçümlerine rağmen, gözlük numaralarının tespiti için yapılan refraksiyon muayenesi, dışarıdan kolay gibi görünse de uzmanlık ve beceri gerektiren bir muayenedir. Bu konunun hafife alınmasına verilen çarpıcı bir cevabı paylaşmak isterim.

1960'ların sonunda Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Göz Bankası'nda efsane hocalardan Cahit Örgen'i gözlük muayenesi yaparken gören başka bir hoca kendisine: "Hoca Hoca, sen İnönü dahil birçok ünlüyü ameliyat etmiş büyük bir hocasın, ne işin var gözlük muayenesiyle" dediğinde kendisinin verdiği cevap: "Ben İnönü'ye yaptığım ameliyattan ne kadar onur duyuyorsam, yaptığım her gözlük muayenesinden de o kadar onur duyuyorum." Gerçekten de bu işin uzmanlarının da onaylayacağı gibi refraksiyon muayenesi hem bilimsel hem de sanatsal bir işlemdir.

Ülkemizde göz sağlığı ve hastalıkları ile ilgili muayene, tıbbi ve cerrahi tedavi yetkisi sadece göz uzmanlarına verilmiştir. Göz hastalıkları uzmanlarının ve uzmanlık eğitimi almakta olan hekimlerin 85 yıllık ulusal mesleki ve bilimsel uzmanlık derneği olan Türk Oftalmoloji Derneği bünyesindeki Kontakt Lens ve Optik, Refraksiyon ve Az Görme Rehabilitasyonu birimleri de bu konuya verilen özel önemin bir göstergesidir.

Ülkemizde göz hastalıkları uzmanı olabilmek için liseden sonra en az 11 yıl olmak üzere zorunlu hizmetlerle 14-15 yıl gibi uzun ve çok zorlu bir süreç söz konusudur. Bir göz uzmanı olabilmek neredeyse 3-4 adet dörder yıllık fakülte bitirmeye denk gelmektedir. Bugün için Türkiye'nin tamamında 4000'i geçen göz hekimi sayısı da, özellikle ayrı bir haksız uygulama konusu olan zorunlu hizmet ile dağılımı da neredeyse bütün ilçeleri kapsayacak şekilde yeterlidir.

Lise sonrası en yüksek puanlarla girilen 6 yıllık Tıp Fakültesini, zorunlu hizmeti bitirip, sonrasında 50000 hekimin girdiği Tıpta Uzmanlık Sınavı olan TUS'da ilk 200'e girip 5 yıl boyunca, nöbetler dahil, gece, gündüz çalışıp ancak bir uzmanın denetiminde hasta bakma veya ameliyat yapma şansı olan bir asistanın (uzmanlık öğrencisi) dahi tam yetki ve sorumluluğu söz konusu değilken bir optometristin hem hasta bakması, reçete yazması hem de gözlüğü yapması Türkiye gerçekleriyle ve eşitlik ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bir göz hekimi hiçbir yerde, hiçbir şekilde hekimlik yapmamak şartıyla ancak optik mağazası açma yetkisine sahipken, bir gözlük

mağazası içinde bir göz hekiminin dahi muayene yapması yasaklanmışken, daha az eğitilmiş başka bir meslek grubunun hem göz muayenesi hem de gözlük yapması ne derece mantıklıdır.

İnsanların çoğunun işportadan seçmece gözlük alarak kendisini bir süre idare ettiği ve fakat hekime gitmeyerek erken teşhis edilebilecek bir glokom, optik sinir ödemiyle gelen bir beyin tümörünün veya retinopati benzeri bir göz hastalığının atlandığı bir toplumda sadece gözlüğe yönelik değil, tam ve iyi bir göz muayenesi ile kişiye özel gözlük + tedavilerin önemine dikkat çekilmelidir. Genel tıp + göz hastalıkları eğitime sahip bir hekim yetkili olduğu kadar yanlış bir uygulamadan da aynı oranda sorumludur. Hekim dışı bir meslek grubunun yetki ve sorumluluğu ise ayrı bir tartışma konusudur.

Bütün bu tartışmalı konular yetmezmiş gibi son zamanlarda neredeyse sadece beyana dayalı olarak yurt dışından ülkemizdeki tıp fakültelerine dahi yatay geçişler, yabancı bir hekim veya sağlık çalışanı için eskiden gerekli olan denklik belgesi şartının gevşetilmesi, Tabip Odası onayı ve Türkçe bilme zorunluluğunun kaldırılması ne yazık ki, küresel sermayenin önünün açılması, ülkemizdeki hekim ve sağlıkçıların emeğinin ucuzlatılması, emeklerinin sömürüsüne yönelik girişimlerdir. Hele hele dilini bile tam konuşmadığı bir kişiye nasıl yardımcı olacağı, yanlış bir uygulama yaptığında sorumluluğunun ne olacağı da ayrı soru işaretleridir.

24 Avrupa ülkesinden yaklaşık 500 göz hekiminin katıldığı 2012 Avrupa Oftalmoloji Kurulu sınavında birinci, 2013'te ise ikinci ülkemizden çıkarken, Türkiye göz hastalıkları uzmanları kategorisinde tüm ülkeler arasında en yüksek ortalamayı tutturmuştur. Türk oftalmologları nitelik ve nicelik açısından dünya standartlarının üzerinde olduğunu uluslararası arenada ispatlamışken yabancı hekim veya göz ile ilgili yardımcı bir meslek grubuna ihtiyacımız kesinlikle yoktur. Bütün bunlara rağmen, son yıllarda küresel sermaye zincir hastaneler ve zincir optik mağazalarıyla boy göstermeye başlamıştır, süpermarket şeklindeki eczane zincirleri projesi ise eczacıların birlik oluşturup direnmeleri sonucunda şimdilik engellenebilmiştir.

Mesleki açıdan ayakta kalabilmek, emek sömürüsüne direnebilmek, mesleği geliştirmekten daha fazla önem ve öncelik kazanmaya başlamıştır.

Eksik Tahta

Yaşını tahmin etmekte zorlandığınız kimseler var ya, onlardan 30 yaşında da olabilir, 50 yaşında da.

Uzunca bir sakal, üst baş orta hallice, sanki sakat gibi kıvrık bir kol. Kapının orda öylece duruyor. Tezgahın arkasında olduğum için beni fark edemiyor. Dükkanın boş olmasına aklı yatmadığı belli. Gardını almış bekliyor. Birini görse, kıvrılmış elini sallayarak, en acıklı ses tonuyla "Allah rızası için bir sadaka " diye yardım dilenecek.

Bugün cuma ya, bu gelen belki dördüncü, beşinci.

Dilencilerle, delileri hep ayrı kefeye koymuşumdur. Dilencilerden ne denli uzak dursam da, delilere de bir o kadar yakın hissedirim kendimi. Gerçi dilenmeyen deli de pek görmedim sayılır ama, nedense onların ki dilencilik gibi gelmez bana. Yaşama 1-0 eksik başlamalarından mı nedir? Dilenmeyi (ya da yardım istemeyi diyelim) onlara bir hak gibi görürürüm. (Bu arada gerçek anlamda sakat olup, kendi kendini idare edemeyecek durumda dilenciler konu dışında).

Deliler hemen her toplumda çoğu kez folklorik öğeler de taşırlar. Bir şehri, bir semti tanımada etken rolleri de vardır.

Diyarbakırdan bahsediyorsanız, burçlar, karpuz festivali, türküler yanınmda Deli Ceto'dan da bahsedersiniz.

Tunceli den biriyle yöresine ait sohbet

ediyorsanız deli ibo' yu, Deli Aydo' yu tanıyıp tanımadığınızı sorarsınız.

Rizenin Çamlı Hakkı' sı, Malatyanın Şorikli Yaşar' ı, Mardinin deli Feyyosu..

Saldırgan olmayan, toplum içinde kabul gören deliler, o toplumun hem hoşgörüsü, hem de vicdanıdır.

Kadıköyde de yakın zamana dek Bahariye ve civarında Julya ve Marika kardeşler azınlığa mensup delilerimizdendiler. Son olarak Balıklı Rum Hastahanesine yatırıldıklarını öğrendiğim delilerimizin kahkahaları hala kulaklarımda.

Çok eskilerde Kadıköyün gözbebeği Çayır Güzelimiz vardı. Abartılı İspanyol tarzı elbiler içinde, elinde şemsiyesi ve boya küpüne batmış gibi ağır bir makyajla gezen bu ablamız 70 li yıllarda Kadıköy' ün renkli bir simasıydı. Herkese "sevgilim " diye hitap eden bu ablamız her daim güler yüzlü, her an herkesle flörte hazır bir kişilikti. 25 Kuruş ister, fazlası hiçbir parayı almazdı. (Bu saplantıyı bir çok delide görürsünüz. Biraz tok gözlülük, biraz da kendi içinde işleyen bir oto-kontrol olsa gerek. Kağıt para almamaları yarın aynı kişiden 25 kuruş almalarına engel olmasın diye de olabilir. Sonuçta bizden akıllı kimseler!)

Şimdilerde trafik polisi gibi araçlarla kafayı bozmuş genç bir arkadaşımız, " sigara içme, sigara içme, ç..ün ka..maz, ölürsün "diyen Muhittin abimiz .

Bir ara kaptan şapkasıyla arz-ı endam eden,

kendini Ecevit' e benzeten bir abimiz de vardı. O geçtiğinde tüm esnaf ayakta alkışlardı. Alkışlarla yaşıyorum repliğine birebir uyan bir şahsiyetti.

Bu arada delilere sempatiyle bakmama gerçek bir sebepte ailemizden birinin de sempatik bir deli olmasıydı. 90'lı yıllarda kaybettiğimiz bu aile büyüğümüz bize göre deli, büyüklerimize göre ise gerçek bir veliydi. Yaşlılarımız onun bedduasını almaktan korkar, her durumda Celal abimizi hoşnut etmeye çalışırlardı. Ramazan geceleri kolunda pidesiyle teklifsiz her tanıdık eve girer, baş köşeye oturur, iftarını açardı. Bir çok delide olduğu gibi konuşması anlaşılmaz, sadece onu tanıyanlarca anlaşılabilen bir dil geliştirilmişti. İri-yarı insanı korkutan fiziğine rağmen Celal abimiz, diğer delilerden ve çocuklardan çekinirdi. Osmanağa camisi başta olmak üzere tüm İstanbul camilerinin önünü süpürür, cenazelerde cenaze sahiplerinden daha çok ağlar, parayı alınca da topuklardı. Kendine has gülmesi, yürüyüşü, aynı anda birden fazla yerde görüldüğüne dair efsaneleriyle sülalemizin mümtaz şahsiyetiydi. Yokluğuyla aile ilişkilerimiz daha bir bozuldu, kimse kimseden haber alamaz oldu.

Bana göre delilerin en büyük özelliği kurnaz olmamalarıdır. Ya da kurnazlığa tenezzül etmemeleridir. Bir deli para isterse bunu kendisi için ister. Allah rızası için istemez. Onun sadaka karşılığı seni cennete sokmak dibi bir derdi

yoktur. O parayı verirsen işlerin rast gidermiş, evinin bolluğu-bereketi artarmış falan, çok ta umurunda değildir. Bu çıkarsız ilişkidir onların toplumdaki konumunu pekiştiren.

Sırf bu yüzden, toplumda dürüst ve saygın bir yer edinmek isteyenler, ya da zorlu biri olduklarını kabul ettirmek isteyenler isimlerinin başına deli sıfatını eklemek isterler. "Kardeşim bana deli Hayri derler. Benim deli damarımı attırmayın şimdi..." gibi.

Datça' yı da bu açıdan sektörümüze benzetiyorum. Mesleğimizde de, Datça da da adıyla-sanıyla deliliği hak edecek bir isim yok. Delisi olmayan memleket, delisi olmayan meslek grubu mu olurmuş? İsteddiği kadar sıyırmış abilerle dolu olsun, deli' nin yeri bir başka. Ondan sonra bu memleket niye kalkınmıyor, bu meslek niye yerinde sayıp duruyor deriz.

Yazık ki, benim attırabileceğim bir kafa tasım ve başına ekleyebileceğim deliliğe yaraşır bir ismim yok. "Ayağınızı denk alın, bana deli Batuhan derler" desem ne yazar? Kaç kişiyi korkutabilirim ki? Delilik konusunda daha kafadan kaybediyorum.

Buna rağmen az da olsa bir deli tarafım olduğumda su götürmez. Yoksa gecenin bu yarısında niye delilerle kafayı bozayım di mi? Belli ki bizimde bir kaç tahtamız eksik.

Doğrusu ya, bu yazıyı sonuna kadar okuduysanız, sizin de pek akıllı olduğunuz söylenemez. Sahi sizin kaç tahtanız eksik ?

Kasımın karakteristik havası: Durgun hava, sis ve pus

Hayatınız da hiç su buharı gördünüz mü? Ben görmedim; siz de görmediniz! Belki gördüğünüzü sanıyordunuz ama aslında su buharı görülmez bir gazdır. Banyoda, tencere veya çaydanlığın üzerinde gördünüz su buharı değildir. Aslında bu şekilde yıllardır bildiğimizi sandığımız bir çok şeyi gerçekte bilmediğimizi de bilmiyor olabiliriz.

Peki sis hakkında neler biliyoruz? Neden bu günler sis daha çok İstanbul Boğazı gibi çukur yerlerde oluşuyor? Neden bazı yerlerde sis daha yoğun ve geç kalkıyor? Küresel iklim değişimi sisli günleri nasıl artırıyor? Ne zaman kimine göre bulut, kimine göre sisdir? Sis ile pus arasındaki temel fark nedir? Sisin kuraklık ve hastalık demek olduğunu da biliyor muydunuz? Peki sisin, yerdeki kar örtüsünü hızla erittiğini?..

BAHAR VE KIŞ SABAHİ SİS KURAKLIK DEMEKTİR

Sis ve pus, havada asılı duran çok küçük ama kirli, sıvı su damlacıklarıdır. Sis ile pus arasındaki fark havada bulunan damlacıkların sayı bakımından yoğunluğundadır. Damlacık sayısı çoksa, ileriye görmemiz o kadar zor olur. Yani havada asılı duran küçük damlacıklar bulunduğumuz yerdeki görüş mesafesini 1 kilometrenin altına düşürüyorsa “sis”, görüş mesafesi 300 metrenin altına düşüyorsa “yoğun sis” olur. Görüş mesafesi hava yollarında 1 kilometrenin altına düştüğünde uçak, kara yollarında ise 50 metrenin altında araç trafiğini durdurabilir.

Sisin oluşması için rüzgarsız, bulutsuz ve uzun geceler idealdir. Bu nedenle yüksek basınç merkezlerinin hakim olduğu kasımdan mart ayına kadar hava sisli geçebilir. Bu günlerde görülen sis, “ışınım sisi” olarak tanımlanır, çünkü yer yüzeyi geceleri ışıyım kaybıyla soğur... Bu durumda yüzeye temas eden havada yoğunlaşan su buharı havadaki kirleticilerle birlikte sis (veya smog) dediğimiz kirli ama çok küçük olan damlacıkları oluşturur. Sabah görünen sis, açık bir güne işarettir. Bu nedenle, kışın ve bahar aylarında havanın sisli ve güneşli olması aynı zamanda kuraklık demektir!

Güneş ortaya çıkınca sis, yok olmaya başlar. Güneş öğlene kadar sisi yakıp görüş mesafesini 1 kilometrenin üzerine çıkartabilir ama kirleticiler sisi oluşturan damlaların buharlaşmasını zorlaştırdığı için pus şehrin üzerinde

kalabilir. Böylece bu kirli havanın, bazen çok yoğun, kalın ve uzun ömürlü olmasında kalitesiz kömür, egzoz gibi kirleticilerin parmağı vardır.

1952 LONDRA FACIASI

Dünyada sislerinin en ölümcülü Aralık 1952'de Londra'da meydana geldi. 5 Aralık'ta rüzgârların dinmesiyle sis oluşmaya başladı. Bundan sonraki üç gün boyunca sis yoğunlaştı, o dereceye kadar ki görüş mesafesi birkaç metreye indi. Trafik tamamen durdu, birçok kaza meydana geldi. Halk, soğukla mücadele etmek için gerekenden, daha çok evlerini ısıttı. Bu da daha çok kömür tozu ve sülfür dioksit üreterek havayı daha fazla zehirledi ve çok yoğun bir sise sebep oldu. Bu durumda Londralılar ağızlarında maskelerle, kaldırım boyunca binaların duvarlarına dayanarak yollarını bulup işlerine gidebilmişlerdi. Bu sis ve hava kirliliği yüzünden yalnız Londra bölgesinde 12 bin kişi öldü. Bu facia İngiltere'de "Temiz Hava Hareketi"nin başlamasına sebep oldu.

Çoğumuz farkında olmasa da ülkemizde sis ve dumanın oluşturduğu "smog" denilen zehirli karışım KOAH, astım, alerjik rinit gibi solunum yolu hastalıklarında patlamalara neden oluyor. Sonuç olarak daha ucuz diye kalitesiz yakıt kullananlar ve kullanmayanlarla birlikte sağlığını kaybetip tedavi olmak için de çok daha fazla para harcıyor..

Bu nedenle, böyle günlerde birçok ülkede "Hava Kalitesi Endeksi" belli bir değere ulaşınca halka "smog uyarısı" yapılır. Örneğin, ABD'de okullar "Afet Acil Yardım Planı"nı uygular. Bu günlerde okul bahçesinde beden eğitimi dersi yapılmaz ve öğrenciler teneffüste dışarı çıkartılmaz. Biz de kışın adına "pastırma yazı" dediğimiz bu sisli ve güneşli kış günlerinde yaşantımızı "smog tehlikesi"ne göre planlamalıyız.

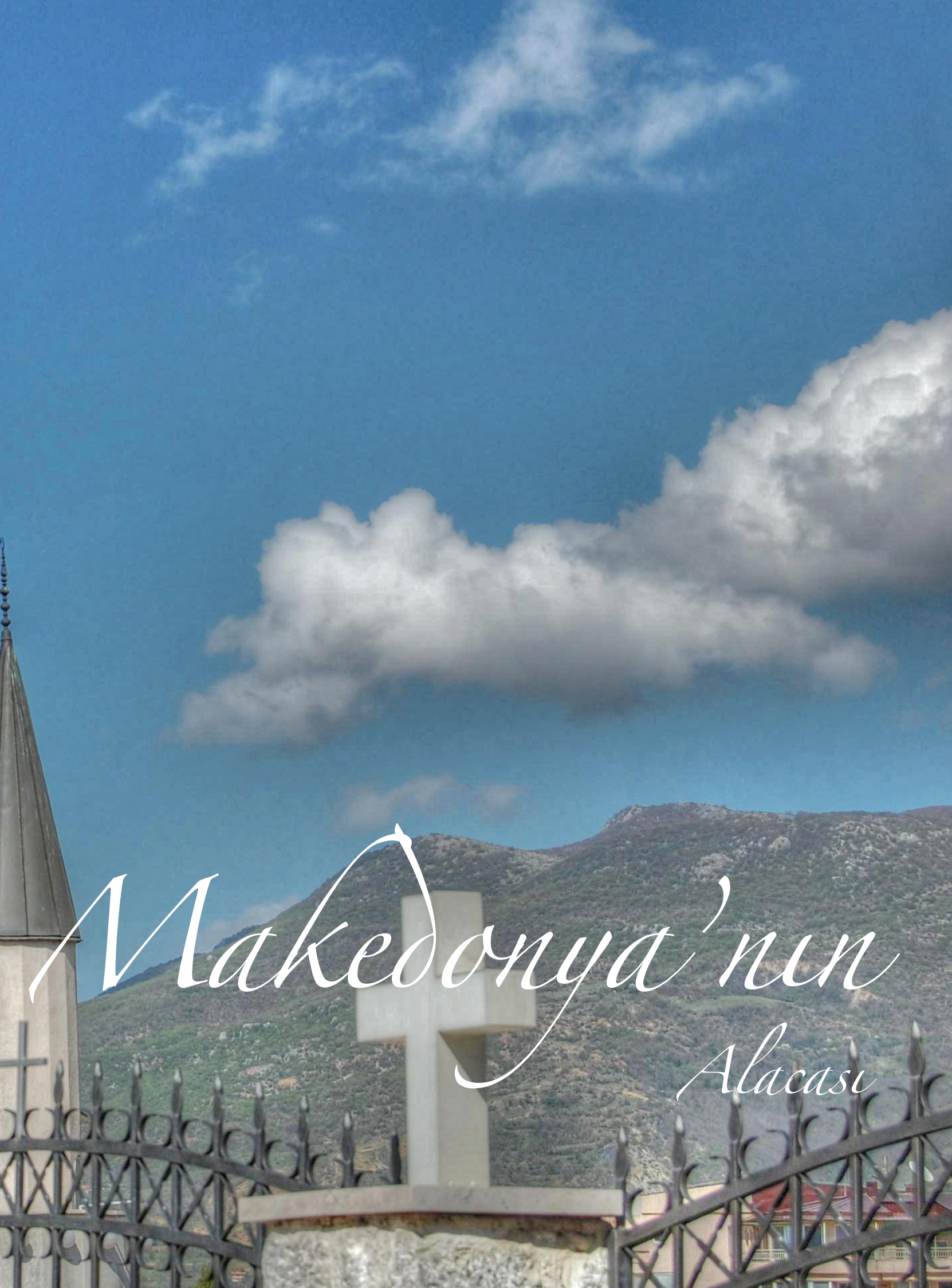
Lütfen bu sisli, güneşli ve durgun (güzel değil tehlikeli!) günlerde zehir solumamamız için ilgili ve yetkililerimiz başta olmak üzere herkes biraz duyarlılık gösterebilir!..

YOLNAME

Yazı ve Fotoğraflar: Mustafa KÜRELİ
mkureli@gmail.com

*Makedonya'nun
Alacası*

Kara kışın ortasında, bir akşam sohbetinde ortaya atılan bir fikirle başlayan yolculuklarımızın 7'nci yılı bu yıl. Önceleri, pek olacak bir iş gibi gelmiyordu ama 50'li yaşlarda dört arkadaş, 2002 Yılı'nın 23 Nisan haftası, Antalya'dan, Mersin'e yürüyerek ilk "Yürüyerek seyahat etme" denememizi başlatmış oluyorduk.

"Nasıl yürüdünüz?" diye düşündüğünüzü görür gibiyim. Yolculuktan birkaç ay önce, bir akşam toplanılıyor ve o yıl yapılacak yolculuğun nerede olacağına karar veriliyor. Hazırlıklara başlanıyor. Biletler alınıyor, araba kiralanıyor, yürüyüş ayakkabısı, çorap vs. gibi donanım eksikleri tamamlanıyor ve günü geldiğinde hareket noktasına ulaşıyor. İlk etapta bir kişi direksiyona geçiyor ve arabayı alıp, 5 kilometre kadar gidiyor. Geride kalanlar yürümeye başlıyor. Arabaya ulaşıldığında, lojistik destek olarak su, meyve, kuru tişört vs. alınıp şoför değiştiriliyor. Araba yine 5 kilometre gidiyor. Diğerleri yürüyor. Yürüyüş, her 5 kilometrede bir sürücü değişerek akşama kadar devam ediyor. İlk günler 20-25 kilometre olarak gerçekleşen bu yürüyüşlerimiz, son günlerde 30-35 kilometreye kadar çıkabiliyor. Akşam olurken son etapta, araçta olan kişi en yakın yerleşim yerinde, keşif yaparak, yemek yenilebilecek yeri ayarlıyor. Günlük yürüyüş bitip, duşlar alındıktan sonra rakılar açılıyor ve

tadına doyulmaz, kahkaha dolu dost yemekleri yeniliyor.

Çekirdek kadro hiç değişmiyor. 2'nci yıl, Kıbrıs'ta, Girne'den, Gazi Mağusa'ya. 3'üncü yıl, Bandırma'dan, İzmir'e. 4'üncü yıl, yine Kıbrıs'ta Girne'den, Dip Karpaz'a. 5'inci yıl Adana'dan, Suriye sınırına. 6'ncı yıl Bergama'dan, Bodrum'a yürüyerek kahkaha dolu anların ve unutulmaz anların sahibi oluyoruz.

Bu yıl ise, Makedonya'nın başkenti Üsküp'ten başlayan, Tetovo (Kalkandelen), Ohrid, Bitola'dan (Manastır) geçerek Tito Veles'e (Köprülü) kadar sürecek bir yolculuk planlayarak hazırlıklara başlıyoruz.

Saat 12.30 da Üsküp, Büyük İskender havaalanına indiğimizde, koyu gri, yağdı yağacak bir hava ile karşılaşıyoruz. Vize derdi vs. olmadığı için kısa bir sürede dışarı çıkıyoruz. İnternette kiraladığımız arabamızı almak üzere ilgili firmayı bulup, arabamıza kavuşuyoruz. Her gece başka bir yerde kalacağımız için eşyalarımızı hep yanımızda taşımak zorunluluğumuz var. Bu nedenle bir minibüs kiralamışız. Minibüsümüz, küheylan (!) gibi. Havaalanından çıkıp, Üsküp şehir merkezine doğru yola koyuluyoruz.

Bir deęişiklik olduğunu söyleyebilmek zor...

Benim Makedonya'ya ikinci gelişim. İlk gelişim, bu ülkenin adı "Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti" iken, Mareşal Josip Broz Tito sosyalizminin halen hüküm sürdüğü yıllarda idi. Ülkenin doğası çok güzel. Ancak insanlar, binalar, yollar aynı gibi. Şimdilik, çok fazla bir değişiklik olduğunu söyleyebilmek zor!

Benim Makedonya'ya ikinci gelişim. İlk gelişim, bu ülkenin adı "Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti" iken, Mareşal Josip Broz Tito sosyalizminin halen hüküm sürdüğü yıllarda idi.

Ülkenin doğası çok güzel. Ancak insanlar, binalar, yollar aynı gibi. Şimdilik, çok fazla bir değişiklik olduğunu söyleyebilmek zor!

Önceden planladığımız için, yolculuğumuzun bütün detayları belli. Yürünecek yollar, Konaklanacak oteller, şehirler, kasabalar belirlenmiş. En iyi Üsküp kebabı, Tavçe Gravçe (Güveçte kuru fasulye), Šopska salata nerede ise aranacak, Skopsko biralar içilecek ve Makedonya şaraplarının tadına bakılacak. Bu hayallerle Üsküp dışılık fakültesinin karşı sokağındaki, bir villa görünümünde, sevimli Victoria otelini bulup odalarımıza yerleşiyoruz. En hızlı şekilde valizlerimizi odalarımıza bıraktıktan sonra sokağa atıyoruz kendimizi. Yürüyüşe yarın sabah başlayacağız. Yolda, nehir ne tarafta diye sorarak Vardar Nehri'ne kavuşuyoruz. Bu şehirde ne var bilmiyorum ama benim kafamda "Atatürk" ile bu kadar özdeş bir başka yer daha yok. Burada

hissettiklerimi ne Selanik'te, ne Samsun'da ne de Anıtkabir'de hissetmedim. Kulaklarımda, Atatürk'ün en sevdiği türkülerden olan, *Vardar Ovası* türküsünü mırıldanarak, nehrin üzerindeki taş köprüden başlayıp, şehrin sokaklarına dalıyoruz. Üsküp, ne kadar da "bizden" bir şehir! Taş köprü, Kapan Han, Esnaf Han, Müslüman Mahallesi, Koç Holding'in Ram Market ve alışveriş merkezi, adım başı Türkçe konuşan birileri hiç yabancılık çekirtmiyor insana.

Yemeğimizi yiyor, "Skopsko" biramızı içiyor, nehir kenarındaki kafeteryalardan birinde kahvemizi yudumluyoruz. Gelen geçeni izliyor, fikir sahibi olmaya çalışıyoruz. Makedonya'nın yaklaşık 2 Milyon nüfusu var. Bunun 500 Bini Üsküp'te yaşıyor. Nüfusun %2 si kadarı Müslüman, etnik olarak, bol miktarda Arnavut var. Tabi Sırp ve Bosnalı (Boşnak) nüfusu da azımsanmayacak oranda. Bir de Türk olmayıp, Müslüman olanlar var ki onlara da "Torbeş" deniliyor.

Makedonlar, fazlasıyla gururlu insanlar. Yunanistan ile yaşadıkları "Makedonya" isim anlaşmazlığında, Yunanistan'ın her türlü

ambargosuna ve baskılarına karşılık çok kararlı ve sıkı durmaya çalışıyorlar. Yunanistan, tutturmuş adınızı değiştireceksiniz diyor. Neden? Çünkü Yunanistan'ın kuzey bölgesinin de adı Makedonya. Yarın, öbür gün siz bizden bu toprakları talep edersiniz, diye sürekli baskı yapıyor. Üstelik Büyük İskender'e de sahip çıkıyor, Yunanlı olduğunu iddia ediyorlar. Kısa bir zaman önce Avrupa Birliği, diğer Balkan ülkelerine vizeyi kaldırmasına rağmen, Makedonya, Yunanistan engeline takılıyor ve vizesiz serbest dolaşımları başka bahara kalıyor. Baskılardan yılmış olmalılar ki bir süredir, açılımı "Formel Yugoslav Republic of Macedonia" olan "F.Y.R. Macedonia" ismini kullanıyor.

Çarşıya dalıp, eski dükkânların vitrinlerinde, adeta tarih içinde bir yolculuğa çıkıyoruz. Zamanın yiyip bitirdiği, ahşap dükkân doğramalarının arkasındaki vitrinleri ve sattıkları ürünler, Anadolu'daki bir kente götürüyor bizi. Bir genç kızın baktığı tezgâhtan, adına "Kikiriki" dedikleri, yer fıstığı alıp, yiye yiye dolaşmaya başlıyoruz. Vardar nehrinin bir tarafı Müslüman Mahallesi. Sanki daha bizdenmiş gibi. Her yer Türk ürünleri

ile dolu. Camiler, külliyesi, hanlar, hamamlar ve tabii Türkiye'den gelen girişimciler, hiç yabancılık çekirtmiyor bize. K-Marash isimli dönerci gülüşmemize neden oluyor. Raflardaki bisküviler, deterjanlar, boyalar hep Türkiye kaynaklı. İnsanlar güler yüzlü, yardımcı olmak için gözünüzün içine bakıyorlar. Elleri açık, baktığınız bir ürünü hemen tattırmak istiyorlar ve ikram ediyorlar.

Sokaklara girip çıkıyoruz. Saat kulesinin etrafında dolaşıyoruz. XVI. yüzyılda yapılmış kulenin saati ise Macaristan'dan getirtilmiş. 1689 yılında Avusturyalılar, işgal sonrası, şehirden çekilirlerken açtıkları top ateşi ile yıktıkları kule, 1904'te yeniden yapılıyor. 1963 yılında meydana gelen depremde sonra duran saat, tamir için

Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya gönderiliyor. Ancak, tamire giden saat bir daha geri gelmiyor, sonrasında ise kimsenin haberi yok. Saatsiz saat kulesi, ilginç değil mi?

Kuleden ayrılıp, Rahibe Teresa'nın heykelini görmek üzere yürümeye devam ediyoruz.

Rahibe Teresa'nın Üsküplü olduğunu unutmamışlar ve heykelini dikmişler. Üsküp'ü tepeden seyreden Vodna Dağı'na dikilen dev Haç'tan bahsetmemek olmaz. 66 metre yüksekliğinde bu dev haçı şehrin herhangi bir yerinden görmemek imkânsız. Sultan Murat Camisini ve Restorasyonunu Türkiye'nin yaptığı, tek şerefeli, tek minareli Mustafa Paşa camisini

şöyle bir gezip, kaleye gidiyoruz. Kaleden geriye bir şey kalmadığını görerek geri dönüyoruz.

Acıktığımız aklımıza geliyor. Eski çarşıya iniyoruz. Üsküp kebabı yiyeceğiz. Orada adına kebab diyorlar ama aslında kebab değil. Bildiğimiz, Tekirdağ köftesi. Oldukça başarılı yapılmış Üsküp kebabı, Şopska salata ve Skopsko bira ile karnımızı doyuruyoruz. Şopska; tabağa doğranan yeşillik ve domateslerin üzerine rendelenmiş bol peynirden oluşan bir salata.

Kaldığımız yerden yürümeye devam ediyoruz. Vardar Nehri'nin akış yönüne göre sağ tarafı eski Üsküp, sol taraf ise yeni şehir. Sveti Spas Kilisesi'ni, 1550 yılında yapılmış, Kurşunlu Han'ı, Sulu Han'ı, Esnaf Han'ı gezip Kapan Han'ın içindeki restoranda kahve molası veriyoruz.

Bir adı da Fatih Sultan Mehmet olan, tarihi taş köprü ve çevresi, tertemiz çiçeklerle süslenmiş, Üsküp'ün en önemli tarihi miraslarından. Köprü'nün üstünden Vardar Nehri'nin usul

usul akan sularına bakmak, adeta tarihin içine akıp gitmek gibi. Sevgililer, arkadaşlar basamaklara oturmuş sohbet ediyorlar. 220 metre uzunluğundaki köprünün tam ortasında bir plaket var. Plakette, Karposh isimli birinden bahsediyor. Karposh, Makedonlara göre bir kahraman. Osmanlı'ya baş kaldırıp, kurduğu çetesiyle dağa çıkıp, ülkeyi bağımsızlığına kavuşturmak için savaşmış bir devrimci. Peki, bu Karposh'un ismi, Osmanlının yaptığı köprünün plâketinde ne arıyor? Osmanlı askeri, 1680 yılında Karposh'u 70 Kişilik çetesiyle birlikte yakalayıp, bu köprünün üstünde asıyor. Makedonlar da Osmanlı çekildikten sonra bu kahramanlarını (!) unutmadıklarını göstermek için köprüye taştan bir plaket ekliyorlar.

Makedonya, Sultan I. Murat döneminde yani 1383-1387 yıllarında Osmanlı topraklarına katılıp, 1912 yılında başlayan Balkan Savaşı'na kadar, yaklaşık 530 yıl kadar Osmanlı idaresinde kalıyor. Bunca yılı yok sayıp Osmanlının izlerinden kurtulmaları mümkün değil. Böyle bir çabaya tanık olmadık ama kendi ulusal bilinçlerini oluşturmaya çalıştıkları açıkça belli oluyor.

Başkent Üsküp, Sakin, huzurlu ve telaştan uzak bir şehir. Nehrin kenarına onlarca çay bahçesi, kafeterya ve restoranlar açılmış. İnsanlar, arada

bir yüzünü gösteren güneşin tadını çıkarıyor. Nehrin kenarından ayrılıp daha içerilere yürüyor. Önümüze bir heykel çıkıyor. Önce Büyük İskender sanıp, önünde fotoğraf çekiyoruz. Tabii Kiril alfabesiyle yazıldığı için, plaketinde yazılanları sorarak öğreniyoruz. Yoldan geçen birine, "Ne yazıyor burada," diye soruyorum "Albanian Hero" diyor. Yüzde 25 oranında Arnavut nüfus barındıran Makedonya'da, bir Arnavut kahramanının dev heykeli bizi çok şaşırtmıyor. Heykel, bütün ihtişamıyla, Vardar Ovası'na doğru atını sürmeye hazır bir komutan figürü. Osmanlı için hain ve asi, Arnavutlar içinse ulusal kahraman olan Skadenbeg'in heykeli. Tam adı, George Kastrioti Skadenbeg olan bu tarihi kişilik, varlıklı bir Arnavut ailenin çocuğu olarak dünyaya geliyor. Hayatını Osmanlı ile mücadeleye adanmış tescilli bir Türk düşmanı. Osmanlıya karşı yaptığı bütün savaşlarda Vatikan tarafından da desteklenen Skadenbeg, Osmanlıya karşı savaştığı Kosova Savaşı ve diğer mücadeleleri nedeniyle ulusal kahraman ilan edilip, Üsküp'ten başka, Roma'ya, Pristina'ya ve Tiran'a da heykelleri dikiliyor.

Eski tren garını ve Koç Holding'in 2005 yılında açtığı, Ramstore alışveriş merkezini geziyoruz. Orta büyüklükte bir alışveriş merkezi ama Üsküp'te başka bir alışveriş merkezi yok.

Kapısındaki Makedon bayrağının yanında Türk bayrağının da olması gururumuzu okşuyor. Yağmur atıştırmaya başlıyor. Yeniden Makedonya Meydanı'na dönüyoruz. Kulağımıza gelen bir müzik sesinin peşinden, Makedonya Meydanı'na açılan bir sokağa giriyoruz. Sokağa yayılmış bu kafeteryada, akşam yemeğine kadar oyalanıyoruz. Adım başı bir şeyler yediğimiz için, akşam yemeği yerine yine ayaküstü bir şeyler atıştırıp, otele dönüyoruz.

Sabah yine yağmurla uyanıyoruz. Kahvaltımızı otelde yapıp, yola çıkıyoruz. Bugünkü Hedefimiz Tetovo şehri, yani Kalkandelen. Yürüyüş yapan arkadaşlarımızın temposuna uyarak, 45 kilometre uzaklıktaki Kalkandelen'e ancak akşam hava kararıken varabiliyoruz. Yürüyen ekip için genellikle anayolların dışında, ara yolları seçiyoruz. Küçük ve sakin bir şehir Kalkandelen. Ilırja Caddesi'ndeki Tivoli Otel'i ne rezervasyonumuz var. Bir saat sonra buluşmak üzere sözleşip odalarımıza dağılıyoruz. Yeniden bir araya geldiğimizde, kurt gibi acıkmış olarak dışarı çıkıyoruz. Neredeyse bütün ana caddeleri dolaşıp, yemek yiyecek uygun bir yer bulamıyoruz. Geri

dönüp, otelimizin altındaki lokantada, pizza yiyip, Makedonların çok övündükleri şaraplarının tadına bakıyoruz. Traminac üzümünden yapılan, çiçek, baharat ve meyve aromalı beyaz şarabını çok beğeniyoruz. Garson, asıl güzel şarapların, Tikveş bölgesinde olduğunu söyleyince, rotamızda Tikveş'in de olmasına memnun oluyoruz. Eğer zaman kalırsa uğrayacağız. Yürüyüşümüzün ilk günü olduğu için herkes çok yorgun. Erken sayılabilir bir saatte, uyumak üzere dağılıyoruz.

Sabah güneşli bir güne uyanıyoruz. Kahvaltı faslını kısa tutup, önemli bir Arnavut nüfusu barındıran Kalkandelen sokaklarına atıyoruz kendimizi. Kalkandelen oldukça geri kalmış ve yoksul bir kent. İnsanlar nafakalarını çıkartmanın peşinde. Ekonomik olarak çok sınırlı imkânlarla sahipler. Büyük bir nüfusun tarım yaparak geçindikleri anlaşılıyor. Sessiz, sakin, kendi hallerinde insanlar. Arnavutlar, Türkler, Boşnaklar, Makedonlar barış içinde yaşıyorlar. Üstelik bu konuları konuşmak bile istemiyorlar. İnsanların etnik kökenini anlamak tabii ki zor ama bunun için kullandıkları başlıklar yeterli ipucunu veriyor. Türkler kalpak, kasket takarken, Arnavutlar

saf yünden yapılmış beyaz fesler takıyorlar. Makedonların ise başları açık!

Batılıların Boyalı Cami dedikleri, Alaca Camii'nin bahçesine giriyoruz. İlginç mimarisiyle hayranlık uyandıran Alaca Cami, 1438 yılında, Hurşide ve Mensure isimli iki hanım tarafından yaptırılmış. Mimarlığını İshak Bey yapmış. Caminin bütün dış cephesi geometrik şekillerle süslenip, rengârenk boyanmış. Dış cephede kullanılan boyalar için, o günün imkânları nedeniyle 30 binden fazla yumurta kullanılmış. 1830 yılında onarım görmüş ve çevresine Osmanlı usulü bir bahçe duvarı eklenmiş. Cami bahçesindeki türbede yatan bu iki hanımefendiye rahmet okuyarak yolumuza devam ediyoruz.

Yolumuzun üstünde, ünlü Sersem Baba Tekkesi, diğer adıyla Harabati Baba Tekkesi var. Bu Sersem Baba'nın hikâyesi de şöyle anlatılıyor. Kanuni Sultan Süleyman'ın vezirlerinden olan Ali Baba, bir gün Sultan Süleyman'a, artık dinini yaşamak istediğini söyleyerek, saraydan ayrılmak için izin istiyor. Bunun üzerine Sultan Süleyman, "Sen bilirsin, eğer sersem isen git," diyor. Ali Baba, saraydan ayrılıp, Kalkandelen'e geliyor ve buraya yerleşiyor. Bir süre sonra namı yayılıyor ve "Sersem Ali Baba" olarak anılmaya başlıyor. Ölümünden sonra, oluşan tekkeyi sahiplenen Harabati Baba nedeniyle, Balkanlarda ünlenerek

"Harabati Baba Tekkesi" adını alıyor. Şimdi otel olarak kullanılan tekkenin, bir dönem diskotek olarak kullanılması Türkiye'nin tepkisini çekiyor ve hükümetler arası görüşmelerle anlaşma sağlanıyor ve diskotek kapatılıyor.

Yolumuz güneye dönüyor. Onlarca kilometre, yeşillikler içinde Mavrovo Milli Parkı'nda yol alıyoruz. Birkaç köye girip, çıkıyoruz. Yüksek duvarları üstüne yapılmış bir manastır geziyoruz. Muhteşem bir manastır, St. Jovan Bigorski Manastırı. XI. yüzyılda yapılmış ve tahta ikonaları ile ünlü. Osmanlı hâkimiyeti sırasında tamamen yıkılan manastır yeniden inşa ediliyor. Yeni binalar, bizim Safranbolu ya da Beypazarı evlerini anımsatıyor. Yani bildiğimiz şekliyle cumbalı Türk evi. Manastırdan ayrılıp, Mavrovo Milli Parkı'na giriyoruz. Atatürk'ün babası, Ali Rıza Efendi'nin evini de gezmek, görmek istiyorduk ama yolumuzun epeyce dışında olduğu için uğrayamıyoruz.

Mavrovo Milli Parkı'nda, Bütün günümüzü, güzellikler içinde yürüyerek geçiriyoruz. Nehir kenarında molalar veriyor, kâh araçla, kâh yürüyerek ruhumuzu yıkıyoruz. Kalkandelen'den sonra, Ohrid'e kadar olan 175 kilometrelik mesafeyi aşp, Ohrid Gölü kenarındaki Tino Oteli'ne geliyor ve odalarımıza yerleşiyoruz. Odalarımız, göle ve gölün karşı tarafındaki

Arnavutluk'un dağlarına bakıyor. Ohrid şehri, dün Yugoslavya'nın olduğu gibi, bu gün de Makedonya Cumhuriyeti'nin önemli bir şehri ve köklü bir tarihe sahip. Unesco'nun dünya miras listesine alınmış, tarihi yapısıyla korunmayı fazlasıyla hak eden bir şehir.

Rusya ve diğer bütün Slav halklarının, IX. yüzyıldan beri kullandığı, Kiril alfabesinin yaratıcıları olan, St. Kiril ve Methodius, Ohrid'li. Şehir merkezinde heykelleri var.

Otelin merdivenlerine asılmış bir film afişi dikkatimi çekiyor. "Before the Rain" –Yağmurdan önce- filminin afişi. Resepsiyondaki görevliye soruyorum, "Oscar'a aday olan ilk Makedonya filmi" diyor. Film, Ohrid'te çekiliyor ve Venedik Film Festivali'nde, Altın Aslan ödülü alıyor. Film gösterime girdikten sonra, filmin geçtiği, St. Kaneo Kilisesi, o kadar ünlü oluyor ki, göl kenarında bulunan, bu kiliseye dünyanın birçok ülkesinden insanlar, evlenmek için akın akın gelmeye devam ediyor.

Ohrid'te, hatırı sayılır bir inci üretimi yapıyor. Ohrid incisi, adeta aranan ve tercih edilen bir inci markası olmuş. İnci üretimi doğal yollardan değil. Gölde yaşayan alabalıkların pulları kazınıp, öğütülüyor. Sadece üretim yapan ailelerin bildiği bir yöntemle hamur haline getirildikten sonra, kalıplanıp, piyasaya gönderiliyor. Bize göre çok makbul olmasa da incinin her yerinde ışık ve renk

yansıması homojen bir görüntü oluşturduğu için tercih ediliyormuş.

Duşlarımızı alıp, Otelin lobisinde bulduğumuzda, hava kararmış, açıklık tavana vurmuş bir haldeyiz. 300 metre kadar uzaktaki şehir merkeze gitmek üzere otelden ayrılıyor. Meydandaki St. Naum heykelinin hemen arkasında bulunan bir restoranta giriyoruz. Samimi, sıcak bir havası var restoranın. Bizi karşılayan garson, Türk olduğumuzu anlayınca, hemen yerini Türkçe bilen garson ile değiştiriyor. Masanın ortasına tahtadan yapılmış, üç katlı, yuvarlak bir meze sehpa konur. Üzerine çepeçevre minik meze kapları sıralanıyor. İstedığınız zaman döndürülebilen mezelikte, tereyağından taratora, acıdan ezmeye yaklaşık yirmi çeşit meze var. İçimizden bir kişi pembe Tikveş şarabı, diğer herkes boğma rakı içiyor. Bir arkadaşımızın içtiği şarabın "pembe" oluşu bütün gece espri konusu oluyor. Ana yemek Ohrid Gölü'nden tutulan balık. Bizler mezelerle oyalanırken, kapıdan içeri beş kişilik müzisyen grubu giriyor. Keman, klarnet, basgitar, akordeon ve darbukadan oluşan orkestra neredeyse bütün Türkçe meyhane şarkılarını biliyor. Gece ilerledikçe, diğer masalarda oturan turistleri de "Heybelide mehtaba çıkmış" bir vaziyette lokantanın ortasında göbek atarken buluyoruz. Eğlence bütün gece sürüyor. Otele dönerken, herkes birbiri ile akraba olmus, derin

bir muhabbetle vedalaşırken tekrar görüşme dileklerini iletiyor.

İki günümüzü Ohrid'e ayırmışız. Yürüyüş göl çevresinde yapılacağı için acelemiz yok. Ağır ağır, keyifle kahvaltımızı yapıp, göl kenarındaki banklara oturuyoruz. Sabahın ve birkaç gündür az görünen güneşin tadını çıkaracağız. Saat 08.30 civarında, Yürümek isteyenler yola çıkıyor. Geride kalanlarla şehrin merkezine geliyoruz. Çarşayı, gündüz gözüyle dolaşıp, yönümüzü tepedeki kaleye çeviriyoruz. Kan ter içinde kaleye varıyoruz. Şehri ve gölü tepeden gören kale, elden geçirilmiş ve oldukça iyi durumda. 30 MK Dinarı ödeyerek kaleye giriyoruz. Kapının karşısında bir Gayda-Tulum çalan müzisyen karşılıyor bizi. Çok eğlenceli Balkan ezgileri keyfimize keyif katıyor. Bir süre dinliyor, önündeki kutuya para atıyoruz. Kale içinde halen kazı çalışmaları sürüyor. Şahane görüntüsüyle görenleri hayran bırakan Plaoshnik Manastırı, arkasındaki göl manzarasıyla birlikte hafızalarımıza kazınıyor. Kalede uzunca bir süre oyalanıyoruz. Arka sokaklardan dolaşarak aşağıya inerken yolumuza çıkan Ayasofya Kilisesi'ni de gezip, restore edilmiş eski Türk evlerinin arasından merkeze geliyoruz.

Makedonya'daki 13 Müftülükten biri Ohrid'te. İslamiyet de Ortodoksluk gibi her an kendini hatırlatıyor. Şehirde 10 adet cami var. Birçok türbe ve hamam görüyorsunuz. Halveti tarikatının hatırı sayılır bir müridi var. Bir yandan

sokakları dolaşırken, bir yandan da yemek yiyecek temiz bir lokanta arıyoruz. Makedonya'nın milli yemeği olarak kabul edilen ve bizim Mudurnu fasulyesi büyüklüğünde, güveçte pişirilmiş bir kuru fasulye yemeği olan "Tavce Gravce" yiyeceğiz. Sonunda muradımıza eriyoruz. Sahibi Arnavut olan bir lokantaya giriyoruz. Yanında turşu ile servis ediyorlar. Gerçekten aradığımıza değiyor. Herkes ikişer porsiyon *tavce gravce* yiyor. Arnavut patron, çat pat Türkçe biliyor. Arada bir lâf atıyor. Bir yandan yemek yiyor, bir yandan da sohbet ediyoruz. Masamızın ortasına bir bayraklık getiriyor. Bayraklıkta, Türk, Arnavut ve Makedon bayrakları yan yana. Türkiye'ye ve Türklere sevgiyle bakan bu güler yüzlü Arnavut, son olarak bize Helva ve kahve ikram ediyor. Sohbet epey bir süre devam ediyor, gezecek yerlerimiz olduğunu söyleyip sohbeti bitirip, veda ediyoruz.

Yemekten sonra Elveda Rumeli TV dizisinin çekildiği sokaklar da dâhil olmak üzere girip çıkmadık sokak bırakmıyoruz. Yorgun ama keyifle otele dönüyoruz. Herkes toplanıyor ve gölün kenarında akşamın tadını çıkarırken, gün içinde yaşadıklarımızı paylaşıyoruz. Akşam yemeğine kadar oyalanıyor, yeni bir lokantada açılığımızı gideriyoruz. Başka bir yerde kahvelerimizi içip, çok geç olmadan otelimize dönüyoruz. Yorgunluk, gözlerimizin üstüne çöküyor ve günü bitiriyoruz.

Sabah saat 09.00'da kahvaltımızı yapmış, üstüne keyif kahvelerimizi içmiş olarak, otelin önünden

minibüsümüze dolup yola çıkıyoruz. St. Naum Manastırı'nı ziyaret ettikten sonra, Arnavutluk'a geçip, Ohrid Gölü'nün karşı kıyısındaki köy ve şehirleri dolaşarak, gölün etrafını tam tur dolaşmış olacağız.

Hafif hafif çiseleyen yağmurla yol alıyoruz. Harika bir doğa parçası. Yolun bir tarafı zümrüt yeşili dağlar, ormanlar, diğer tarafı lacivert göl. St. Naum Manastırı'na kadar olan 28 kilometrelik yolu, göz açıp kapayıncaya kadar bitiyoruz. Aracımızı manastırın otoparkına bırakıp içeri giriyoruz. Manastır, hemen göl kıyısında ve su seviyesinden 20-25 metre yüksekte. Taş avlusunda, tavus kuşları salına salına dolaşıyor. Asırlık çınar ağaçlarının dallarında sincaplar geziniyor. Huzur dolu bir yer. Manastırın avlusunun yarından fazlası otele dönüştürülmüş. Kendi ülkemizde de böyle şeyler yapan zihniyete alışkın olduğumuz için hiç şaşırıyoruz ama biraz bozuluyoruz. Nasıl bozulmayalım? Bu kâr hırsı hiçbir kutsallık, dokunulmazlık tanımıyor. Dokuyu bozmamışlar, manastırla aynı taştan yapılmış ama Selimiye Camii'nin bahçesine otel yapmak gibi geliyor bize.

Slav ırkından önemli bir nüfusun VI. ve VII. yüzyıllarda, şimdiki Rusya ve Ukrayna bölgesinden gelerek, bu bölgeye yerleşmelerinden sonra, dini açıdan Bizans kilisesinin etkisine giriyorlar. 863 Yılında Ohrid'e gelen St. Naum Ortodoksluğu yaymak amacıyla verdiği uğraşlardan sonra azizlik derecesine yükseliyor. İşte bu Aziz Naum'un aynı dönemlerde, Balkanlarda İslâmiyeti ve özellikle Bektaşiliği yaymaya çalışan "Sarı Saltuk" ile çakıştığı ve zaman zaman karıştırıldığı anlatılıyor. Dinler arasında, bu şekilde çakışan veya benzeşen insanlara ve olaylara çok sık rastlanıyor. Bu tip çakışmalara ya da bir birine karşı fikirleri kaynaştırmaya, benzeştirmeye "Senkretizm" veya "Senkretik anlayışlar" deniliyor.

Her yeni dinin yayılması aşamasında, mevcut din veya geleneklerle karışması gayet normal karşılanıyor. İşte burada da böyle bir durum söz konusu. Bulgar asıllı St. Naum ile asıl adı Muhammed Buhari olan, önemli bir Anadolu ereni, Horasanlı "Sarı Saltuk" birçok yerde karıştırılıyor. Bulgaristan'da da bu iki isim sık

Slav ırkından önemli bir nüfusun VI. ve VII. yüzyıllarda, şimdiki Rusya ve Ukrayna bölgesinden gelerek, bu bölgeye yerleşmelerinden sonra, dini açıdan Bizans kilisesinin etkisine giriyorlar. 863 Yılında Ohrid'e gelen St. Naum Ortodoksluğu yaymak amacıyla verdiği uğraşlardan sonra azizlik derecesine yükseliyor. İşte bu Aziz Naum'un aynı dönemlerde, Balkanlarda İslâmiyeti ve özellikle Bektaşiliği yaymaya çalışan "Sarı Saltuk" ile çakıştığı ve zaman zaman karıştırıldığı anlatılıyor.

sık yan yana görülebiliyor. Biri, bütün güney Slavlarının Ortodoks olmasına, diğeri de Romanya ve Bulgaristan'da İslamiyetin yayılmasına ve Rusya'daki Tatarların Müslüman olmalarına büyük katkılar sağlıyor. İşte, bu manastırda St. Naum ile Sarı Saltuk'un adları buluşuyor. Manastır, 905 yılında, bu kişi veya kişilerin adına yapılıyor. Ortodokslar, Azizi Naum Manastırı, Müslümanlar ise Sarı Saltuk Dergâhı olarak anıyorlar.

Otele girip, kafeteryasında göle karşı bir kahve içmeden ayrılmayalım diyoruz. Kahveler bitince yeniden yola çıkıyor ve doğrudan Arnavutluk sınırına geliyoruz. Önce Makedonya gümrüğünü geçip, Arnavutluk kapısına geliyoruz. 1940'lı yılların kıyafetleri ile Arnavut askerleri karşılıyor bizi. Neredeyse yere degecek paltoları var.

Pasaportları veriyoruz. Türk vatandaşlarına vize yok. Aşağı inin diyorlar. Üzerimizdeki tüm parayı, verdikleri giriş formuna yazmamızı istiyorlar. Dediklerini yapıp, giriş işlemlerini bitiriyoruz. Bir süre yol aldıktan sonra, göle bakan bir tepede fotoğraflar çekiyoruz. Daha sonra Pogradec şehrinden geçerek kuzeye dönüyoruz. Memelisht kasabası civarında yemek molası veriyoruz. Göl kenarında bir restavuranta giriyoruz. Daha doğrusu kapıda restavurant yazıyor ama adamın satacak yiyeceği yok. Anne, baba ve 17 yaşlarında kızları birlikte çalışıyorlar. Bayattan öte, eskimiş ekmekleri kızarttıyorlar. İki arkadaşımız mutfağa giriyor, raflarda közlenmiş biber, yeşil zeytin, Yunanlıların *feta cheese* dedikleri bir tür beyaz peynir, biber salçası buluyor. Anne ile baba hazırlıyor, kızları masaya servis yapıyor. Bu

“mükellef ziyafet” sofrasına birer bardak açık şarap ekleyince keyfimiz tamam oluyor. Arnavut amca ile şakalaşarak, gölün üstüne yapılmış, etrafı yere kadar camla kapatılmış küçük salonda açlığımızı bastırıyor, güle oynaya yola koyuluyoruz.

Harika manzaralarla gözümüz, gönlümüz açılıyor. Hudenisht ve Piskupat kasabalarından geçerek, Kjafasan gümrük kapısından Makedonya’nın Elbasan bölgesine giriyoruz. Yağmur hızını arttırıyor. Durmaksızın yola devam edip, Struga’dan geçerek, Avrupa’nın en büyük gölü olan Ohrid Gölü’nün etrafındaki turu tamamlıyor, Ohrid şehrine dönüyoruz.

Akşam, gölün nimetlerinden faydalanmak istiyoruz. Balık yiyeceğiz. Göl, önemli bir balık kaynağı. İki endemik olmak üzere 17 çeşit balık bulunuyor. Garsonumuz, Ohrid Alabalığı’nın 10 kilograma kadar çıkabildiğini ve çok ünlü olduğunu anlatıyor. Tereyağlı bir sos ile servis ediyor. Bu güzel akşam yemeğini, Boğma rakı, mezeler ve kahkahalarla gece geç vakitlere kadar uzatıyoruz. Yağmur durmuyor, ıslanarak, gölden esen serin rüzgâr yüzümüzde, dolu dolu geçen

bir günün mutluluğuyla otele dönüyoruz.

Nisan ayının son günlerine denk gelen bu seyahat, sabah yine yağmurla devam edecek gibi görünüyor.”Nisan yağmuru kadar, kısa süren hayatımız...” diye başlayan şarkı dilimizde, yola çıkıyoruz. Eskiler nisan yağmurlarına, ab-ı hayat’tan esinlenerek, “ab-ı Nisan” derlermiş. Gerçekten etrafın yeşilliğine bakınca hak vermemek elde değil. Şimdiki adıyla Bitola, Türkçedeki adıyla, Manastır şehrine 60 Kilometre yolumuz var. Ohrid ile Manastır arasında, Makedonların Resen, bizim ise Resne olarak adlandırdığımız küçük bir şehre düşüyor yolumuz.

Resne şehri, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunda rolü olan, önemli bir şahsiyet nedeniyle de ünlenmiş bir şehir. Resneli Niyazi olarak bildiğimiz, Ahmed Niyazi Bey, İttihat Terakkinin kurucularından. Oldukça renkli bir kişiliğe sahip bu yurtsever Osmanlı subayı, 1873 yılında doğuyor. Harbiye Mektebi’ni bitirdikten sonra, görev için Bulgaristan’a gönderiliyor. Bulgaristan’da başarılı olunca, yüzbaşılığa

yükseltiyor ve Resne'ye geliyor. İlk ittihatçı ve özgürlükçülerden biri olarak, Mustafa Kemal ile kader birliği yapıp önemli işlere imza atıyor. Sultan Abdülhamit'in Rusya ve İngiltere ile masaya oturup, Balkanların bölünmesi konusunda anlaşmaya varması sonucu, çok sinirlenerek, Sultan Abdülhamit'e ağır hakaretler içeren mektuplar yazmaya başlıyor. Bu mektuplardan sonra daha da ünlenip adamlarıyla birlikte dağa çıkıyor. Meşrutiyetin ilanından sonra, dağdan iniyor ve hürriyet kahramanı olarak anılmaya başlıyor. Bir Fransız kartpostalında gördüğü "Versailles" Sarayını çok beğenip, Resne'ye bir saray yaptırıyor. Saray, 1909 yılında bitmesine rağmen, katıldığı savaşlar nedeniyle Resneli Niyazi'ye oturmak kısmet olmuyor. Günümüzde seramik müzesi olarak hizmet veren ve 2 kez tamirat gören saray, bir dönem de Resne Belediye binası olarak kullanılıyor.

Resne'li Niyazi'nin bir de geyik hikâyesi var. Niyazi bey, bir gün Resne'de ormanlık bölgede dolaşırken yavru bir geyik buluyor. O günden sonra geyiği yanından hiç ayırmıyor ve her yerde bu geyikle görülmeye başlıyor.

Halen günümüzde de kullanılan "Geyik Muhabbeti" deyiminin kaynağı olan bu geyik, neredeyse tüm fotoğraflarında Resne'li Niyazi beyin yanında görülüyor. Hürriyet kahramanı Niyazi beyin ölümü de yaşamı gibi sıra dışı oluyor. 1913 Yılında, İstanbul'a gelmek üzere Arnavutluk'un Avalonya Limanı'nda geminin rıhtıma yanaşmasını beklerken, uzun zamandır hizmetinde olan yaveri tarafından, tek kurşunla ensesinden vurularak, gizemli bir ölümle, 40 yaşında yaşama veda ediyor. Geyik muhabbeti deyiminden sonra da bu beklenmedik ve talihsiz olay nedeniyle, "Ne şehittir, ne gazi, pisi pisine gitti Niyazi" deyişi dilimize tekerleme olarak yerleşiyor. Sarayın etrafında dolaşarak, fotoğraf çekiyoruz. Yolun karşısında bir manav var. Resne'nin elması çok ünlü. Yol boyu, çiçek açmış elma ağaçlarıyla doluydu. Elma almak bahanesiyle girdiğimiz manavı çalıştıran kadına, sarayın ne zaman açıldığını soruyoruz. O sırada içeri giren bir teyze, belediye binasına gidip, görevliyi bulursak kapıyı açacağını söylüyor. Çok zamanımızı alacağı için, içeri girmekten vaz geçiyoruz. Elma satın alıp, manavda yıkadıktan sonra dişleyerek yola çıkıyoruz.

Akşamüstü Bitola-Manastır'a giriyoruz. Şehir merkezindeki en hareketli cadde olan "Shirok Sokak" Caddesi'ne bakan Milenium Otel'e yerleşiyoruz. Caddenin adı "Shirok Sokak". Sokak kelimesi Osmanlılardan kalmış olmalı. Şehir haritalarında da, "Shirok Sokak Street" yazıyor. Cadde, araç trafiğine kapalı ve kafeteryalar, dışarı çıkardıkları masalarla cıvıl cıvıl insanlarla dolu. Rengârenk tarihi binalar elden geçirilmiş, belki birçoğu restore edilmiş, bu ana caddeyi süslüyor. Manastır, Makedonya'nın ikinci büyük şehri. 1382'den, 1912 yılına kadar, tam 530 yıl Osmanlı idaresinde kalmış. İttihat Terakki'nin merkezi ve Atatürk'ün askeri idadiyi okuduğu önemli bir tarihi barındıran, 90 bin nüfuslu, sevimli bir şehir. Dragor Nehri'nin kenarına kurulmuş, güney Makedonya'nın ekonomi ve sanayi merkezi durumunda. Bitola adını, Osmanlı'nın Balkanlardan çekilmesinden sonra almış. Makedonya'nın ikinci üniversitesi burada.

Atatürk'ün sevdiği şarkılardan olan "Manastır'ın ortasında var bir havuz" türküsünde geçen havuzu soruyorum. Kimse bilmiyor.

Shirok Sokak Caddesi'nin sonunda açıldığı meydanın ortasında bir havuz var ama bu havuz, o havuz mu bilemiyorum. Kapısındaki tabelada "Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin yaratıcısı ve ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk 1899 yılında askeri idadi'yi bu kışlada bitirdi" yazılı şimdi müze olan binaya geliyoruz. Büyük bir bina, Atatürk'ün eğitim gördüğü sınıfın dışında kalan bölümü arkeoloji müzesi yapılmış. Atatürk'ün sınıfı da düzenlenerek, ziyarete açılmış. Türkiye'den gelen misafirlerin oldukça fazla rağbet ettikleri bir müze olmuş. Atatürk'ün üniformaları, fotoğrafları, kullandığı eşyalar teşhir ediliyor. Duvara asılmış televizyonda, Türkçe dahil olmak üzere 5-6 dilden Atatürk'ü anlatan film oynuyor. Eskişehir'in sanatsever, büyükşehir belediye başkanı, Prof. Yılmaz Büyükerşen'in yapıp, gönderdiği Atatürk'ün bal mumu heykeli de cam bir vitrin içerisinde ziyaretçilere sunulmuş. Tabii çok duygulanıyoruz. Yüreğimiz kabarmış, ziyaretçi defterine duygularımızı dökerek dışarı çıkıyoruz.

Shirok Sokak Caddesi'ne geri dönüyor, cadde

**Atatürk'ün sevdiği şarkılardan olan "Manastır"ın ortasında var bir havuz"
Türküsünde geçen havuzu soruyorum. Kimse bilmiyor. Shirok Sokak
Caddesi'nin sonunda açıldığı meydanın ortasında bir havuz var ama bu
havuz, o havuz mu bilemiyorum.**

üstündeki masalardan birine oturuyoruz. Skopsko bira eşliğinde gelen geçen insanları izliyor, şehrin güzelliğinden söz ediyoruz. Buram buram Osmanlı kokuyor burası. Camiler, hanlar, hamamlar, köprüler, çeşmeler ve şehrin her yerinden görünen, XVII. yüzyıldan kalma saat kulesi de Osmanlı mirası. Şimdi haç olan kulenin ucunda, daha önceleri komünist yıldızı varmış. Atatürk'ün ilk aşkı olduğu söylenen, Rum kızı Eleni Karinte'nin evine gidiyoruz. Balkondan balkona, gizli gizli büyüyen bir aşk hikayesi var aklımızda. Mektubunun, Atatürk'ün müzesindeki duvara asıldığı bir aşk. Anne Eyde Hanım'ın, oğluna uygun bulmadığı Eleni ile Mustafa Kemal'in aşkı. Eleni'nin evi gayet güzel bir şekilde korunuyor.

Akşam olmak üzere, hava kararırken otele dönüyoruz. İki saat sonra buluşmak üzere odalarımıza çekiliyoruz. Akşam yemeği için, gözümüze kestirdiğimiz bir restoranta oturduğumuzda, herkes dinlenmiş ve kurt gibi acıkmış halde tabaklarımıza saldırıyoruz.

Garsonumuz Türkçe bilen, sevimli bir genç. Lokantanın içinde yapılmış dev akvaryumdan, beğendiğimiz balığı yakalayıp, pişirilmesi için mutfağa gönderiyor. Minik kaplarda çeşitli mezeler getiriyor. "Türk Rakısı içer misiniz?" diye soruyor. Biraz sonra, elinde yeni rakı ile görünüyor. Bürek, tarator, baklava her iki dilde de aynı şekilde söyleniyor. Yemeği baklava ile bitiriyoruz. Hesabı ödeyip çıkacağımız sırada, garsonumuz, "Benim mesaim bitti, isterseniz sizi bir bara götüreyim," diyor. Beraber çıkıyoruz, birkaç yüz metre sonra modern bir binanın bodrum katına iniyoruz. Çok büyük bir gece kulübü, gürültülü müzik dayanma sınırlarımızı aşıyor. Kulüp, Hınca hıncı dolu! Kimsenin müzikle ilgisi yok. 3'lü, 5'li gruplar halinde ayakta sallanıyorlar. Gürültüden kendi söylediğimizi anlayamıyoruz. Daha fazla dayanamıyor, kendimizi dışarı atıyoruz. Yeniden Shirok Sokak Caddesi'ne dönerek bir kafeteryada huzur ve kahve buluyoruz. Günü bitiriyor, otelin yolunu tutuyoruz.

Sabah, lobiye indiğimizde, bir çiftin, Türkçe bilmeyen resepsiyon görevlisine Türkçe, bir şeyler anlatmaya çalışması dikkatimizi çekiyor. Yardımcı olmak için yanlarına gidiyorum. Hikâyeleri şöyle; karı-koca, Bulgaristan'a gezmeye geliyorlar. Bir, iki gün gezdikten sonra, bakıyorlar ki Makedonya çok yakın ve vize de istemiyor, üstelik "Elveda Rumeli" dizisi, Manastır yakınlarında Peseçan isimli bir köyde çekiliyor. Sabah erkenden atlıyorlar arabalarına, Manastır'a kadar geliyorlar. Ertesi sabah geri dönecekler. Bulgaristan'daki oteli bile boşaltmamışlar, eşyalarını otelde bırakıp, yola düşmüşler. Buraya kadar her şey iyi! İyi de, geri

Bulgaristan'a dönmek için yeniden vize lazım. Hâlbuki bu çiftin tek giriş-çıkışlık vizeleri var. Vize alacak Bulgaristan konsolosluğu arıyorlar. Resepsiyon görevlisine de Bulgar konsolosluğu soruyorlar. Gerçi bulsalar bile Bulgaristan konsolosluğu bulunduğu ülkeden başka bir ülke vatandaşına vize vermesi neredeyse imkânsız. Yunanistan'dan da geçmeleri için de Schengen vizesi gerekli, o da yok. Geriye bir tek yol kalıyor. Arabalarını, Manastır'da bırakıp, uçakla İstanbul'a dönerek yeniden vize almaları ve Bulgaristan'dan bagajlarını, Makedonya'dan arabalarını toplayarak, Türkiye'ye dönmeleri gerekiyor. Dizi merakı oldukça pahalıya patlayacak gibi görünüyor.

Geriye kalan yarım günümüzü de görmediğimiz Yeni Cami, Çınar Cami, Haydar Kadı Cami, İsa Bey camilerini dolaşıyoruz. Bir süper marketten, eve götürmek üzere, İtalyan'ların Locatello Romano dedikleri Kaşkaval peyniri alıyoruz. Alışverişi de bitirip otelden eşyalarımızı alarak, kuzeye yönelip, Üsküp'e doğru yola çıkıyoruz. Yağmur yağdı yağacak. Koyu gri bir gökyüzü, her şeyi gri yapıyor sanki. Bir saat kadar sonra, Türk'lerin "Köprülü" dediği, eski adıyla "Tito Veles", şimdiki adıyla Veles'e geliyoruz. Öğle yemeğini burada yiyeceğiz. Aracımızı bir parka bırakıp,

yürümeye başlıyoruz. Bir meydanın ortasına dikilmiş büyük bir heykeli incelerken, karşı kaldırımdan birisi, heykeli göstererek, bir şeyler söylüyor. 50 yaşlarında, gayet “Esmer” bir vatandaş. “Aleksandar Veliki”, “Aleksandar Veliki” diyor. Ne dediğini anlamıyoruz. Gel gel diye bağıryorum. Yanıma geldiğinde, “A, siz Türk müsünüz?” diyor. “Ben sizi Yunanlı sandım. Yunanlılar, her şeye sahip çıktıkları gibi, Büyük İskender’e de sahip çıkıyorlar. Ben de onları kızdırmak için Büyük İskender’in heykeli dedim,” diyor. Gülüşüyoruz ve yavaş yavaş yürüyor, yemek yiyecek yer arıyoruz. Aslında heykel, II. Dünya Savaşı’nda kahramanlıklar göstermiş ve 1943 yılında ölmüş bir asker olan, Koço Slev Ratsin’e ait. Esmer arkadaş, “Çok işim var, ama size bir lokanta bulayım,” diyor. Yol boyunca çok işi olduğunu anlatıyor.

Bir tepeye tırmanıyoruz. Tepede, lunapark gibi bir oyun alanında bir Karadeniz pidesi buluyor. Bir yandan da, “Acelem var, ben kalamam,” diyor. İki saat sonra pidelerimizi hep birlikte yemiş, karnımız tok, aracımızın yanına kadar geliyor. Bu renkli kişiliği tanıdığımızı memnun olarak veda edip ayrılıyoruz.

Enver Paşa’nın, 1908 yılında II. Meşrutiyet Bildirisi’ni okuduğu Veles yani Köprülü şehri,

Vardar Nehri’nin iki yakasına kurulmuş. 55 bin nüfuslu, çok gelişmemiş bir şehir. Aşağı yukarı Makedonya’nın tam ortasında. Yıllarca Tito Veles olarak anılan şehrin ismine, Mareşal Josep Broz Tito’nun eklediği “Tito” kelimesi, ölümünden sonra kaldırılmış. Artık sadece Veles deniliyor. Osmanlı’dan kalan Kara Cami ve köprüler halen kullanılıyor. Yağmur yüzünden daha fazla dolaşamıyoruz. Üsküp’e kadar, geriye kalan 40 Kilometreyi, Vardar Nehri’ne paralel giden yol ile bitiriyoruz. Yağmur hızını arttırmış, hava kararmak üzereyken otelimize yerleşiyoruz. Sabah, kahvaltıdan hemen sonra havaalanına gideceğiz. Akşam yemeğini, seyahatin bitmiş olmasının verdiği hüznle yakın bir lokantada halledip, odalarımıza çekiliyoruz.

Bol yağmur ve bol kahkaha ile geçen bu nisan yolculuğunu, tadı damağımızda, anılarımızda hak ettiği yeri alacağından emin, yıllarca hatırlayacak olmamızın verdiği mutlulukla sonlandırıyoruz.

Gezenlere,

Gezmek isteyenlere,

Gezmesini bilenlere

Bitmeyen yolculuklar diliyorum.

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 37 KASIM 2016
SESI
Optik Magazin Dergisi

MODA

Retro tarz nedir?

SAĞLIK

Akantamoba Keratit

MODA

En çok hangi millet gözlük kullanıyor?

SİZİN KALEMİNİZDEN

Eksik Tahta

@benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

ben.x[®]
memory eyewear